

**UCHWAŁA NR VII/ /2024
RADY MIEJSKIEJ W RZGOWIE**

z dnia 30 października 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030 wraz z monitoringiem stanu środowiska wg Programu Ochrony Środowiska” za lata 2022-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54, poz. 834, poz. 1089) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030 wraz z monitoringiem stanu środowiska wg Programu Ochrony Środowiska” za lata 2022-2023 o treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rzgowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

RAPORT

z realizacji

**Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów
na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030
wraz z monitoringiem stanu środowiska
wg Programu ochrony środowiska**

RAPORT ZA LATA 2022-2023

- Rzgów, październik 2024 r. -

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	4
1.1. CEL PRZYGOTOWANIA „RAPORTU...”	4
1.2. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA „RAPORTU...”	4
1.3. NUMER I DATA UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ W SPRAWIE PRZYJĘCIA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RZGÓW NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030”	4
1.4. OKRES, JAKI OBEJMUJE „RAPORT...”	4
1.5. AUTOR „RAPORTU...”	5
2. STAN ŚRODOWISKA W GMINIE RZGÓW W LATACH 2022-2023	6
2.1. POWIETRZE	6
2.2. HAŁAS	12
2.3. WODY POWIERZCHNIOWE	17
2.4. WODY PODZIEMNE	21
2.5. GOSPODARKA ODPADAMI.....	23
2.5.1. ODPADY KOMUNALNE	23
2.5.2. ODPADY Z SEKTORA GOSPODARCZEGO	25
2.5.3. ODPADY NIEBEZPIECZNE.....	25
2.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE.....	26
2.7. GLEBY	27
2.8. SUROWCE NATURALNE	28
2.9. PRZYRODA	28
3. ANALIZA STANU INFRASTRUKTURY NA TERENIE GMINY RZGÓW, MAJĄCEJ WPŁYW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA.....	30
3.1. STAN SIECI WODOCIĄGOWEJ	30
3.2. STAN SIECI KANALIZACYJNEJ	31
3.3. STAN SIECI GAZOWEJ	31
4. CELE I ZADANIA ZAPISANE W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RZGÓW”	32
5. REALIZACJA ZADAŃ ZAWARTYCH W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RZGÓW NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030” W LATACH 2022-2023	34
6. WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ ZAWARTYCH W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RZGÓW NA LATA 2021-2025 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030” W LATACH 2022-2023	58
7. PODSUMOWANIE.....	62

SPIS TABEL

Tabela 1. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny	6
Tabela 2. Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy	7
Tabela 3. Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu, z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego	7
Tabela 4. Wynikowe klasy stref w strefie tódzkiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)	8
Tabela 5. Wynikowe klasy stref w strefie tódzkiej (klasyfikacja wg parametrów) uzyskane na podstawie rocznej oceny jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin (dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu).....	8
Tabela 6. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych obejmujących teren Gminy Rzgów	20
Tabela 7. Charakterystyka JCWPd obejmujących teren Gminy Rzgów	23
Tabela 8. Ilość zebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Rzgów w latach 2022-2023.....	24
Tabela 9. Ilość zebranych odpadów azbestowych na terenie Gminy Rzgów w latach 2022-2023	26
Tabela 10. Pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Rzgów	27
Tabela 11. Lesistość Gminy Rzgów w 2022r.	29
Tabela 12. Tereny zieleni w Gminie Rzgów w roku 2022.....	29
Tabela 13. Pomniki przyrody na terenie Gminy Rzgów	29
Tabela 14. Stan sieci wodociągowej w Gminie Rzgów w 2022 roku.....	31
Tabela 15. Stan sieci kanalizacyjnej w Gminie Rzgów w 2022 roku.....	31
Tabela 16. Stan sieci gazowej w Gminie Rzgów w 2022 roku.....	32
Tabela 17. Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023.....	35
Tabela 18. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów	59

SPIS MAP

Mapa 1. Lokalizacja punktów pomiaru hałasu na odcinkach dróg objętych lokalną mapą hałasu	15
Mapa 2. Lokalizacja Gminy Rzgów w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych	19

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania „Raportu...”

Celem przygotowania niniejszego Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023 jest:

- wywiązanie się z obowiązku ustawowego
- przedstawienie stanu środowiska w okresie sprawozdawczym - w latach 2022-2023
- przedstawienie postępów w realizacji każdego z zadań zapisanych w w/w programie,
- określenie w jakim stopniu udało się przedsięwzięcia przyjęte w programie ochrony środowiska zrealizować do dnia 31 grudnia 2023 r.
- sformułowanie wniosków, które powinny zostać uwzględnione w aktualizacji gminnego programu ochrony środowiska.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia „Raportu...”

Obowiązek sporządzania raportów z wykonania programów ochrony środowiska przez organ wykonawczy samorządu, wynika z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami Burmistrz Rzgowa przedstawia raport Radzie Miejskiej, a po przyjęciu przez Radę Miejską przekazuje Zarządowi Powiatu.

1.3. Numer i data Uchwały Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030”

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” przyjęty został Uchwałą Nr XLV/441/2022 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 02.03.2022 r.

1.4. Okres, jaki obejmuje „Raport...”

Przedmiotowy „Raport...” obejmuje okres od 01.01.2022 roku do dnia 31.12.2023 roku.

1.5. Autor „Raportu...”

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów” za lata 2022-2023 został wykonany na zlecenie Urzędu Miejskiego w Rzgowie przez firmę:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik

26-200 Końskie ul. Polna 72

tel./fax: (41) 372 49 75

e-mail: basz@post.pl

2. Stan środowiska w Gminie Rzgów w latach 2022-2023

Stan środowiska przedstawiono w oparciu o dane Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych.

2.1. Powietrze

Ocena jakości powietrza i obserwacja zachodzących zmian dokonywana jest corocznie w ramach państwowego monitoringu. Oceny tej w poszczególnych województwach dokonuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Dla województwa łódzkiego badania odbywają się w odniesieniu do dwóch stref: aglomeracja łódzka i strefa łódzka.

Oceny jakości powietrza dokonuje się oddzielnie uwzględniając kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz kryteria ustanowione ze względu na ochronę roślin. Lista zanieczyszczeń jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia, obejmuje więc: benzen C₆H₆, dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, tlenek węgla CO, ozon O₃, pył PM_{2,5}, pył PM₁₀, ołów Pb w pyłe PM₁₀, arsen As w pyłe PM₁₀, kadm Cd w pyłe PM₁₀, nikiel Ni w pyłe PM₁₀, benzo(a)piren w pyłe PM₁₀.

Tabela 1. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny¹⁾

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczeń	Wymagane działania
A	nieprzekraczający poziomu dopuszczalnego ²⁾	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem.
C	powyżej poziomu dopuszczalnego ²⁾	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych.

¹⁾ Dotyczy zanieczyszczeń: dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenku węgla CO, benzen C₆H₆, pyłu PM₁₀, oraz zawartości ołowiu Pb w pyłe zawieszonym PM₁₀ - ochrona zdrowia oraz: dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x - ochrona roślin. W przypadku pyłu zawieszonego PM_{2,5}, w roku 2020 obowiązuje poziom dopuszczalny II faza, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1.

²⁾ Z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Tabela 2. Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy¹⁾

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczeń	Oczekiwane działania
A	nieprzekraczający poziomu docelowego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego.
C	powyżej poziomu docelowego	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu.

¹⁾ Dotyczy: ozonu O₃ (ochrona zdrowia ludzi, ochrona roślin) oraz arsenu As, kadmu Cd, niklu Ni, benzo(a)pirenu B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀ - ochrona zdrowia ludzi.

Tabela 3. Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu, z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczeń	Oczekiwane działania
D1	nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
D2	powyżej poziomu celu długoterminowego	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

Tabela 4. Wynikowe klasy stref w strefie łódzkiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)

Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
PL1002 (strefa łódzka)	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃ *	PM _{2,5} poziom dopuszczalny – II faza (20 μg/m ³)**
	rok 2022											
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	C1
	rok 2023											
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A	A1

Źródło – GIOŚ Warszawa

* Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2.

** Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} poziom dopuszczalny – I faza (25 μg/m³), strefa uzyskała klasę A.

Tabela 5. Wynikowe klasy stref w strefie łódzkiej (klasyfikacja wg parametrów) uzyskane na podstawie rocznej oceny jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin (dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu)

Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	SO ₂	NO _x	O ₃ *	O ₃ **
PL1002 (strefa łódzka)	rok 2022			
	A	A	A	D2
	rok 2023			
	A	A	A	D2

Źródło – GIOŚ Warszawa

* Wg poziomu docelowego (A).

**Wg poziomu celu długoterminowego (D2).

Według zasad oceny rocznej, klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych daną substancją. W związku z tym nawet niewielkie przekroczenie wartości normatywnych zanieczyszczenia wpływa na wynik klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Biorąc to pod uwagę należy stwierdzić, że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy, a jest jedynie znakiem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Z Raportu dotyczącego rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2022 wynika, że strefę łódzką w której położona jest Gmina Rzgów biorąc pod uwagę ochronę zdrowia i ludzi zakwalifikowano do klasy C ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} (faza II klasa C1) i poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, natomiast biorąc pod uwagę ochronę roślin – do klasy D2 ze względu na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu.

Jak wynika z Raportu dotyczącego rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2023 strefę łódzką w której położona jest Gmina Rzgów biorąc pod uwagę ochronę zdrowia i ludzi zakwalifikowano do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, natomiast biorąc pod uwagę ochronę roślin – do klasy D2 ze względu na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w Gminie Rzgów jest emisja niska – powierzchniowa z sektora komunalno-bytowego związana z działalnością antropogeniczną oraz emisja komunikacyjna – liniowa na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Na terenie Gminy Rzgów emisja komunikacyjna szczególnie nasilona jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych: drogi krajowej nr 91 łączącej Gdańsk, Tczew, Toruń, Włocławek, Łódź, Piotrków Trybunalski, Radomsko, Częstochowę, drogi krajowej nr 71 relacji Pabianice-Rzgów, drogi powiatowej (wcześniej droga wojewódzka DW nr 714) relacji Pabianice-Rzgów-Kurowice. Natomiast emisja niska – powierzchniowa pochodzi z lokalnych kotłowni i pieców węglowych używanych w indywidualnych gospodarstwach domowych. Głównym paliwem w lokalnych kotłowniach jest węgiel o różnej jakości i różnym stopniu zasyarczenia. Źródła ciepła opalane paliwem stałym, w tym kotły na paliwo stałe, kominki, kozy, kuchnie węglowe w strukturze zgłoszonych do ewidencji CEEB źródeł ciepła na terenie Gminy Rzgów stanowiły ok. 42,87% w 2022 r., a w 2023 r. ok. 40,62%.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej. Kod Programu: PL1002PM10dPM2,5aBaPaO38_2021 (Załącznik do uchwały Nr LXIII/694/23 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu

ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej – Dz. Urz. Województwa Łódzkiego z 2023 r. poz. 9981).

Program ochrony powietrza dla strefy łódzkiej został opracowany w związku z przekroczeniami stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzo(a)pirenu oraz ozonu w 2021 r. Zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych integralną częścią programu jest plan działań krótkoterminowych.

Wśród obszarów, na których wystąpiły przekroczenia poziomów dopuszczalnych, docelowych lub poziomu celu długoterminowego na terytorium strefy łódzkiej, wymieniono gminę miejsko – wiejską Rzgów. W związku z powyższym w 2021 r. Gmina Rzgów opracowała i przyjęła do realizacji Aktualizację *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rzgów na lata 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2030* (Uchwała nr XLV/442/2022 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 2 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rzgów na lata 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2030”).

Polityka energetyczna Polski do 2040 r. zakłada odejście od spalania węgla w gospodarstwach domowych w miastach do 2030 r., a na obszarach wiejskich do 2040 r. Dążąc do ograniczenia emisji zanieczyszczeń Gmina Rzgów oraz poszczególne podmioty organizacyjne podejmują różnego rodzaju działania. Stosowane metody to: budowa i eksploatacja urządzeń ochrony powietrza, stosowanie paliw o większej wartości opałowej i niższej zawartości siarki oraz popiołu, modernizacje kotłowni polegające na zastąpieniu źródeł opalanych węglem na źródła opalane olejem czy gazem płynnym.

Podstawowym narzędziem wspomagającym proces redukcji niskiej emisji może być gminna polityka finansowa wspomagająca właścicieli mieszkań i lokali użytkowych zdecydowanych na wymianę ogrzewania węglowego na ogrzewanie proekologiczne. Rada Miejska w Rzgowie dnia 30.03.2022 r. przyjęła uchwałę nr XLVI/462/2022 w sprawie przyjęcia zasad udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Rzgów na dofinansowanie do modernizacji systemów ogrzewania, ograniczającą emisję zanieczyszczeń w budynkach na terenie Gminy Rzgów. Zakończenie przyznawania dotacji celowej nastąpiło 30.11.2022 r. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego dnia 28.04.2022 r., poz. 2312. Celem dofinansowania było ograniczenie emisji zanieczyszczeń na terenie Gminy Rzgów, w szczególności pyłowych, z pieców kaflowych, kominków oraz niskowydajnych,

nieekologicznych kotłów węglowych. Dotacja była udzielana na wymianę starych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych położonych na terenie Gminy Rzgów. Wymiana obejmowała likwidację starego źródła ciepła lub wszystkich starych źródeł ciepła i trwałe jego zastąpienie przez nowe źródło ciepła, tj.: kocioł węglowy spełniający parametry normy PN EN 303-5:2012 5 klasy i wymogi ekoprojektu. Liczba budynków, w których w 2022 r. w ramach gminnej dotacji celowej nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwo stałe zastąpiono kotłem węglowym klasy V wynosi 3. Kwota dofinansowania przyznana przez Gminę Rzgów dla mieszkańców gminy na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła to 24 000 zł.

Gmina Rzgów 31.12.2020 r. podpisała porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację programu "Czyste Powietrze". Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

W 2022 r. w ramach programu „Czyste powietrze” nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwo stałe zastąpiono ogrzewaniem gazowym w 33 budynkach, pompą ciepła w 18 budynkach, kotłem węglowym klasy V spełniającym wymagania ekoprojektu w 1 budynku, kotłem na pellet klasy V spełniającym wymagania ekoprojektu w 6 budynkach, natomiast nie korzystano z wymiany na kocioł na biomasę, ogrzewanie elektryczne i ogrzewanie olejowe.

W 2022 r. w ramach programu Czyste Powietrze wykonano wymianę źródła ciepła bez termomodernizacji w 54 budynkach, wymianę źródła ciepła z termomodernizacją w 4 budynkach, termomodernizację bez wymiany źródeł ciepła w 8 budynkach.

W 2023 r. w ramach programu „Czyste powietrze” nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwo stałe zastąpiono ogrzewaniem gazowym w 13 budynkach, pompą ciepła w 27 budynkach, kotłem na pellet klasy V spełniającym wymagania ekoprojektu w 3 budynkach, nie korzystano z wymiany na kocioł na biomasę, ogrzewanie elektryczne i ogrzewanie olejowe. W 2023 r. w ramach programu Czyste Powietrze wykonano wymianę źródła ciepła bez termomodernizacji w 36 budynkach, wymianę źródła ciepła z termomodernizacją w 8 budynkach, termomodernizację bez wymiany źródeł ciepła w 28 budynkach.

Łączna kwota dotacji przyznanych przez NFOŚiGW dla mieszkańców Gminy Rzgów na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz termomodernizację budynków wynosi 784 673,40 zł dla roku 2022 oraz 1 277 016 zł dla roku 2023. Pozostałe koszty po odliczeniu dotacji otrzymanej od NFOŚiGW pokryli mieszkańcy.

Ponadto w ramach programu „Czyste Powietrze” mieszkańcy Gminy Rzgów zamontowali 7 mikroinstalacji fotowoltaicznych w 2022 r. oraz 6 mikroinstalacji fotowoltaicznych w 2023 r. Łączna kwota dotacji przyznanych przez NFOŚiGW dla mieszkańców Gminy Rzgów na montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych wynosi 43 000 zł w 2022 r. oraz 36 000 zł w 2023 r. Natomiast łączna kwota dotacji przyznanych przez NFOŚiGW dla mieszkańców Gminy Rzgów na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe, termomodernizację budynków oraz montaż instalacji fotowoltaicznych wynosi 827 673,40 zł w 2022 r. oraz 1 313 015,79 zł w 2023 r. Pozostałe koszty po odliczeniu dotacji otrzymanej od NFOŚiGW pokryli mieszkańcy.

W wyniku tych działań udział źródeł ciepła opalanych paliwem stałym, w tym kotłów na paliwo stałe, kominków, kuchni węglowych w strukturze zgłoszonych do ewidencji CEEB źródeł ciepła na terenie Gminy Rzgów zmniejszył się z 42,87 % w 2022 r. do 40,62% w 2023 r.

Natomiast udział kotłów gazowych zwiększył się z 29,87 % (2022 r.) do 32,89 % (2023 r.), pomp ciepła z 4,35 % (2022 r.) do 4,75% (2023 r.).

2.2. Hałas

Do źródeł hałasu mogącego powodować uciążliwość akustyczną należy m.in. przemysł (odgłosy maszyn, procesów technologicznych itp.) oraz komunikacja. Na terenie Gminy Rzgów nie ma większych zakładów przemysłowych emitujących hałas uciążliwy dla mieszkańców powodujący przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Źródłem hałasu na terenie Gminy Rzgów jest przede wszystkim komunikacja samochodowa.

Na poziom hałasu drogowego ma wpływ szereg czynników związanych z ruchem pojazdów i parametrami drogi. Do najważniejszych z nich należą:

- problemy komunikacyjne – nieprzystosowanie nawierzchni do występującego natężenia ruchu i obciążenia (duży udział pojazdów ciężarowych powoduje szybkie niszczenie nawierzchni),
- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym oraz gęstość dróg,

- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych),
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny,
- płynność ruchu,
- rodzaj i stan nawierzchni, pochylenie drogi.

Na terenie miasta i gminy Rzgów zlokalizowany jest m.in. fragment autostrady A1, droga ekspresowa S8, droga krajowa nr 71 i nr 91. Przybliżona długość odcinków dróg na terenie miasta Rzgowa wynosi 116 km (7,8 km – drogi ekspresowe, 15,8 km – drogi główne ruchu przyspieszonego, 3,5 km – drogi główne, 10 km – drogi zbiorcze, 42,4 km – drogi lokalne, 36,9 km – pozostałe) – dane z BDOT10k. W związku z powyższym, sieć drogowa na terenie miasta i gminy jest znacznie rozwinięta. W mieście Rzgów zlokalizowany jest węzeł drogowy *Rzgów* łączący drogę krajową nr 91 z drogą ekspresową S8. Droga krajowa nr 91, łączy Gdańsk, Tczew, Toruń, Włocławek, Łódź, Piotrków Trybunalski, Radomsko, Częstochowę oraz Podwarpie. Przez obszar gminy przebiegają również drogi powiatowe oraz gminne. Największe natężenie ruchu i najbardziej zagrożone rejon oddziaływania hałasu drogowego występują na drodze ekspresowej S8, na drodze krajowej nr 91 i 71, a także na drodze powiatowej (wcześniej droga wojewódzka DW nr 714). Drogi powiatowe i gminne nie wpływają w znacznym stopniu na uciążliwość akustyczną. Sąsiedztwo wymienionych arterii komunikacji drogowej z obszarami wymagającymi zapewnienia właściwych standardów jakości stanu akustycznego środowiska powoduje, że obszary te należy sklasyfikować jako miejsca potencjalnego zagrożenia hałasem komunikacyjnym drogowym.

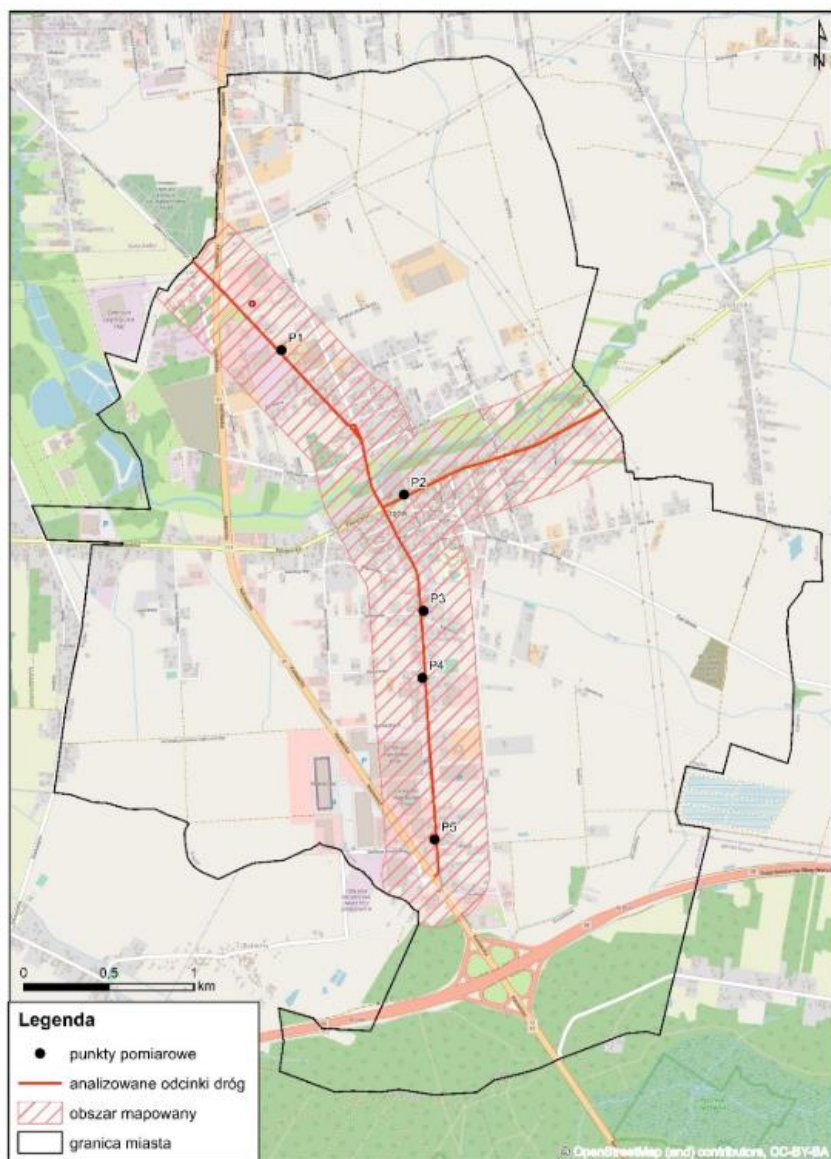
Ocena stanu akustycznego środowiska prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, a realizowana jest przez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak pozwolenia, programy ochrony środowiska, w tym programy ochrony przed hałasem. Dokonywane pomiary i oceny mają umożliwiać wyznaczanie obszarów o ponadnormatywnym poziomie hałasu, na których należy skoncentrować działania naprawcze.

W 2023 r. GIOŚ w Łodzi opracował dokument pt. *„Lokalna Mapa Hałasu dla wybranych odcinków dróg miasta Rzgowa wykonana na podstawie pomiarów poziomego hałasu w roku 2022 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska”*. Lokalna mapa hałasu została przygotowana na podstawie pomiarów hałasu wykonanych przez Centralne Laboratorium

Badawcze GIOŚ w Łodzi, zgodnie z opracowaniem pt. „Dobre praktyki wykonywania strategicznych map hałasu –wytyczne GIOŚ”, zawierającym wymogi ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz regulacje Dyrektywy 2002/49/WE. Pomiary wykonywano w maju, lipcu, wrześniu i październiku 2022 r., w porze dnia metodą pomiaru ciągłego dla 16 godzin odniesienia, a w porze nocy – metodą pomiarów pojedynczych zdarzeń akustycznych.

Powierzchnia miasta wynosi 17 km², a jego liczba mieszkańców sięga 3442 (dane GUS, 2022). Lokalna mapa hałasu dotyczy terenu o powierzchni 3,3 km² w centrum miasta Rzgów, w którym krzyżuje się droga powiatowa (wcześniej droga wojewódzka DW nr 714) z drogami powiatowymi: ul. Łódzka, pl. 500-lecia, której kontynuacją jest ul. Tuszyńska przebiegająca od centrum w kierunku południowym. Przedmiotowa mapa hałasu została wykonana w Rzgowie dla dróg powiatowych na odcinku: granica miasta – ul. Rudzka – ul. Łódzka – pl. 500-lecia – ul. Tuszyńska (odcinek o długości 4,3 km, którego zarządcą jest Burmistrz Rzgowa), oraz dla części drogi powiatowej (wcześniej droga wojewódzka DW nr 714) o długości 1,4 km od skrzyżowania z ulicą Łódzką tj. na odcinku: pl. 500-lecia – ul. Grodziska – granica miasta (odcinek o długości 1,4 km, którego zarządcą jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi). Łączna długość odcinków objętych lokalną mapą hałasu wynosi 5,7 km. Obszar objęty lokalną mapą hałasu, a tym samym obszar objęty modelowaniem stanowi teren, w odległości 300 m po każdej stronie wybranego odcinka drogi. Liczba ludności zamieszkującej przedmiotowy obszar wynosi 2043. Na obszarze objętym mapowaniem, pomiary hałasu przeprowadzono w pięciu punktach pomiarowych, pod adresami: ul. Rudzka 22, pl. 500-lecia 7, ul. Tuszyńska 38, ul. Tuszyńska 63 oraz ul. Tuszyńska 71, analizowanie odcinki dróg oraz lokalizacje punktów pomiarowych przedstawiono na poniższej mapie. Punkty te zostały wybrane ze względu na to, że znajdują się w bliskim otoczeniu dróg o największym natężeniu ruchu tj. w rejonach najbardziej zagrożonych na oddziaływanie hałasu drogowego. Uśrednione dobowe natężenie ruchu przy ul. Tuszyńskiej wynosiło 6139 pojazdów/24 godz., ul. Rudzkiej 5745 poj./24 godz., przy pl. 500-lecia 9280 poj./24 godz. W ramach IV rundy mapowania, zarządzający głównymi drogami, wykonali strategiczne mapy hałasu w 2022 roku, które swoim zasięgiem objęły drogę krajową nr 91, nr 71 oraz część autostrady A1 i drogi ekspresowej S8 znajdujące się w Gminie Rzgów.

Mapa 1. Lokalizacja punktów pomiaru hałasu na odcinkach dróg objętych lokalną mapą hałasu

Źródło: Lokalna Mapa Hałasu dla wybranych odcinków dróg miasta Rzgowa wykonana na podstawie pomiarów poziomu hałasu w roku 2022 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na podstawie przeprowadzonych analiz, oszacowano, że na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_{DWN} w zakresie od 55 dB do 70 dB, narażonych jest 395 lokali mieszkalnych oraz 601 mieszkańców (ok. 17,5% populacji mieszkańców miasta). Szacunkowa powierzchnia obszarów ekspozowanych na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_{DWN} wynosi 0,73 km² tj. ok. 4,3% powierzchni miasta. Na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_N w zakresie od 50 dB do 60 dB, narażonych jest 298 lokali mieszkalnych oraz 464 mieszkańców (ok. 13,5% populacji mieszkańców miasta). Szacunkowa powierzchnia obszarów ekspozowanych na hałas drogowy oceniany wskaźnikiem L_N wynosi 0,46 km² tj. ok. 2,7% powierzchni miasta.

Na przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu drogowego ocenianego wskaźnikiem L_{DWN} , w zakresie do 5 dB, narażonych jest 18 lokali mieszkalnych i 44 osoby zamieszkujące te lokale. W porze nocnej na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu drogowego, w zakresie do 5 dB, narażony jest 1 lokal mieszkalny i 3 mieszkańców. Zarówno w porze dziennej, jak i nocnej na obszarach przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu nie ma obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, a także szpitali i domów pomocy społecznej.

W związku z obowiązkiem wynikającym z decyzji Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2024 r., znak: ŚRIV.7033.2.2021.AU (RŚVI.7033.4.2019.IZ) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi w 2022 r. zleciła przeprowadzenie pomiarów hałasu w środowisku. Marszałek Województwa Łódzkiego w przedmiotowej decyzji nałożył na GDDKiA obowiązek ograniczenia ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego na środowisko w związku z eksploatacją drogi ekspresowej S8 na odcinku Węzeł Wieluń – Węzeł Łódź Południe (A1) (od km 128+896,00 do km 232+959,00), poprzez zmniejszenie, w wyniku realizacji działań naprawczych, poziomu hałasu poza terenem, do którego GDDKiA ma tytuł prawny, do poziomów dopuszczalnych wskazanych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2024 r. poz. 112). Na terenie Gminy Rzgów pomiary przeprowadzono w Rzgowie przy ul. Tuszyńskiej 106 i Krótkiej 1 (teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, punkt pomiarowy PPH25), w Romanowie nr 52 (teren zabudowy zagrodowej, punkt pomiarowy PPH01), w Romanowie nr 58 (teren zabudowy zagrodowej, punkt pomiarowy PPH02) oraz w Kalinku 99 (teren zabudowy zagrodowej, punkt pomiarowy PPH03). Spośród wymienionych punktów pomiarowych jedynie w Kalinku 99 zamontowany jest ekran akustyczny.

W sprawozdaniu przygotowanym 12.12.2022 r. wskazano, że na terenie Gminy Rzgów, przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu oraz negatywne oddziaływanie drogi DK91 odnotowano jedynie w punkcie pomiarowym wyodrębnionym w Rzgowie przy ul. Tuszyńskiej 106. W pozostałych punktach pomiarowych nie odnotowano negatywnego oddziaływania drogi A1/S8. GDDKiA deklaruje, że w miejscach gdzie pomiary wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku projektowane są dodatkowe zabezpieczenia (ekrany akustyczne). W przypadku ul. Tuszyńskiej 106 dodatkowe środki minimalizujące w zakresie oddziaływania akustycznego należy wykonać po lewej stronie

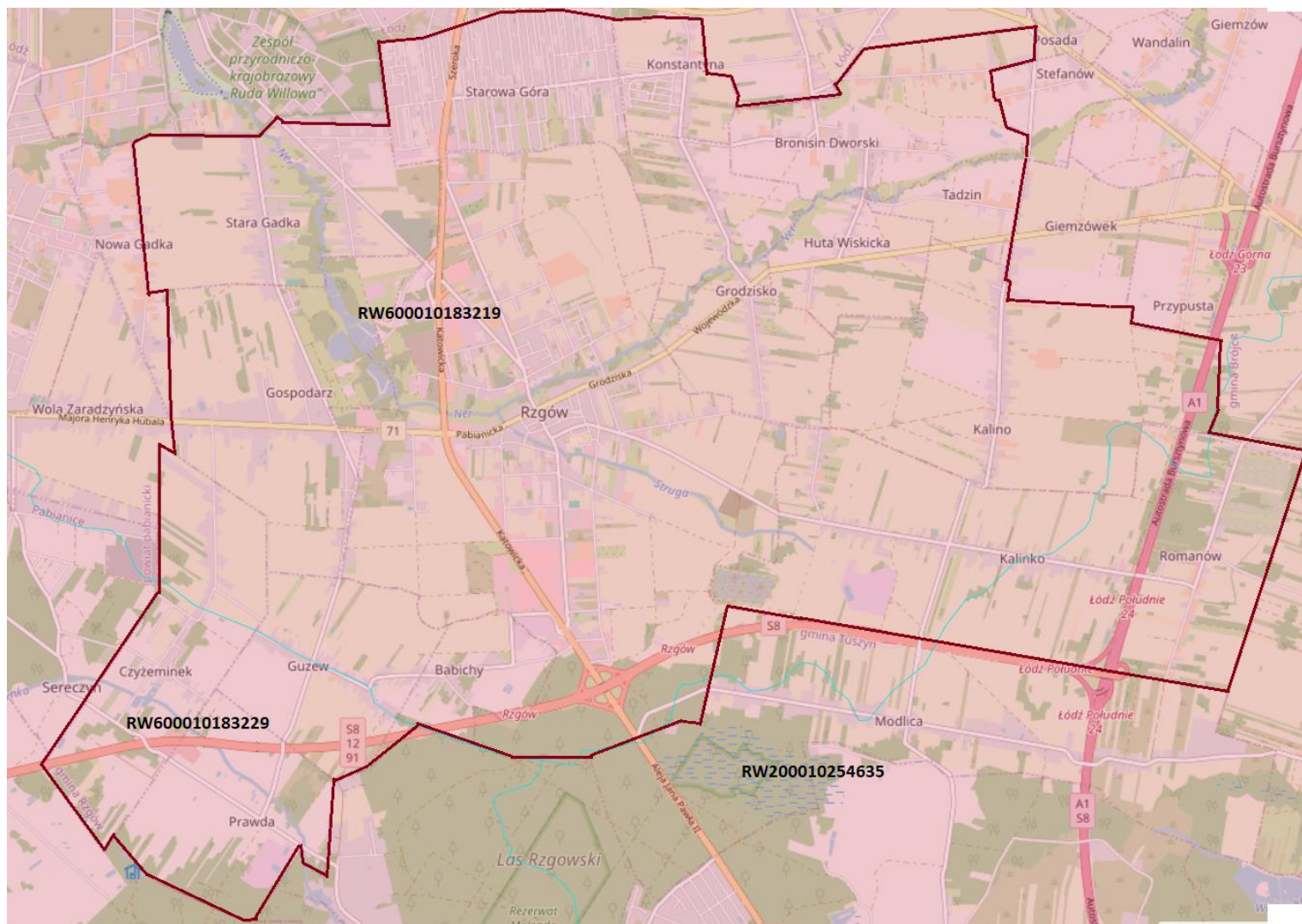
względem drogi S8. GDDKiA na dzień 10.05.2024 r. wskazała, że aktualnie trwają prace nad przygotowaniem materiałów przetargowych. Prace zostaną prawdopodobnie zakończone w terminie wskazanym w decyzji Marszałka Województwa Łódzkiego (termin zakończenia realizacji działań naprawczych mających na celu doprowadzenie do zmniejszenia poziomów hałasu co najmniej do dopuszczalnych na 4 lata od dnia w którym decyzja stała się ostateczna tj. od dnia 27.07.2021 r.).

2.3. Wody powierzchniowe

Na terenie Gminy Rzgów występuje wododział I rzędu Wisły i Odry. Przez teren Gminy przepływa główny ciek wodny – rzeka Ner oraz rzeka Dobrzyńka wraz z dopływami głównie w postaci rowów melioracyjnych. Rzeka Ner ma charakter typowo nizinny. Przepływa przez obszar gminy przez ok. 11,7 km. Rzeka Ner zasilana jest przez dopływy, w których skład wchodzi: Dopływ spod Wiskitna, Dopływ w Rzgowie, Dopływ z Guzewa, a także inne dopływy bez nazwy. Ponadto na terenie Gminy Rzgów przepływa rzeka Dobrzyńka, stanowiąca lewy dopływ Neru. W dolinie rzeki ukształtowane są niewielkie zbiorniki wodne. Na terenie Gminy Rzgów wody powierzchniowe stojące reprezentują przede wszystkim zbiorniki wodne naturalne, ale także sztuczne występujące w dolinie rzeki Ner w Tadzinie, Hucie Wiskickiej oraz w Gospodarzu. Pełnią one rolę rekreacyjną oraz hodowlaną. Na obszarze gminy występują również bezodpływowe oczka wodne zlokalizowane w dolinach rzecznych.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023r. poz. 1478 ze zm.). Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. W zakresie obowiązków WIOŚ leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych na zlecenie GIOŚ, a jego ocena jest przekazywana do WIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Od 17 lutego 2023 r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 r. poz. 300). Jest to druga aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (IIaPGW). IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześćioletniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami (opracowana na lata 2022-2027). Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE.

19

Tabela 6. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych obejmujących teren Gminy Rzgów

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja			Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Krajowy kod JCWP rzecznych	Nazwa JCWP rzecznych	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW				
RW200010254635	Wolbórka do Dopływu spod Będzelina	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona
RW600010183219	Ner do Dobrzyńki	Warty	obszar dorzecza Odry	Poznań	umiarkowany	brak danych	zły	zagrożona
RW600010183229	Dobrzyńka	Warty	obszar dorzecza Odry	Poznań	umiarkowany	brak danych	zły	zagrożona

Źródło: karty.apgw.gov.pl (opracowanie firma BaSz)

Stan urządzeń wodnych jest stale kontrolowany przez Gminną Spółkę Wodną w Rzgowie. Spółka w ramach swoich obowiązków zajmuje się m.in. odkrzaczaniem i wykaszaniem rowów, odmulaniami rowów, naprawą urządzeń melioracyjnych.

Gminna Spółka Wodna w roku 2022 wykorzystując dotację celową dla spółek wodnych z budżetu Gminy Rzgów wykonała następujące prace:

- Gospodarz, Guzów – rów R-B (R-N4) odmulanie i rozplantowanie ziemi, wykaszanie i odkrzaczanie,
- Gospodarz – rów R-B5 (R-N8) odmulanie i rozplantowanie ziemi, wykaszanie i odkrzaczanie,
- Gospodarz – rów R-B3 (R-N7) odmulanie i rozplantowanie ziemi, wykaszanie i odkrzaczanie,
- Rzgów – rów R-7 (R-6) odmulanie i rozplantowanie ziemi , wykaszanie lub odkrzaczanie,
- naprawa melioracji, przepustów i awaryjne udroźnianie rowów,
- wyszukiwanie i usuwanie awarii urządzeń melioracyjnych.

Prace wyceniono na 133 575,40 zł, z czego dotacja Urzędu Miejskiego w Rzgowie wynosiła 120 000 zł, a wkład własny Gminnej Spółki Wodnej w Rzgowie 13 575,40 zł.

Gminna Spółka Wodna w roku 2023 korzystając z dotacji celowej dla spółek wodnych z budżetu Gminy Rzgów wykonała następujące prace:

- Grodzisko-Huta Wiskicka – rów R-E (R-N22) odmulanie i rozplantowanie ziemi, wykaszanie i odkrzaczanie,
- Grodzisko- Huta Wiskicka – rów R-E (R-N22) odmulanie i rozplantowanie ziemi, wykaszanie i odkrzaczanie,
- Kalinko – rów R-A10/1/2/1 (R-3/4/2/1/S) odmulanie i rozplantowanie ziemi, wykaszanie i odkrzaczanie,
- Kalinko – rów R-A10/1/2/1 (R-3/4/2/1/S) odmulanie i rozplantowanie ziemi, wykaszanie lub odkrzaczanie,
- Rzgów- rów R-C (R-N12),
- Rzgów – rów R-C2 (R-n14),
- naprawa melioracji, przepustów i awaryjne udroźnianie rowów,
- wyszukiwanie i usuwanie awarii urządzeń melioracyjnych.

Przeprowadzone prace wyceniono na 155 650,19 zł, przy czym dotacja Urzędu Miejskiego w Rzgowie wynosiła 140 000 zł, a wkład własny Gminnej Spółki Wodnej w Rzgowie 15 650,19 zł.

Wykonywanie wymienionych prac przez Gminną Spółkę Wodną zapewnia stałą drożność urządzeń melioracyjnych – rowów i drenowań, a tym samym przyczynia się do ograniczenia ryzyka wystąpienia podtopień gruntów i gospodarstw.

2.4. Wody podziemne

Gmina Rzgów znajduje się w strefie średniej zasobności w wody podziemne. Według regionalizacji hydrogeologicznej B. Paczyńskiego (1995) gmina leży w VII regionie hydrogeologicznym zwanym „łódzkim”, w którego granicach wody podziemne poziomów użytkowych (pierwszy poziom wodonośny) występują w utworach czwartorzędowych i kredowych, lokalnie w paleogeńsko-neogeńskich (trzeciorzędowych).

Wody podziemne obszaru Gminy Rzgów, mające znaczenie użytkowe, ściśle wiążą się z osadami wieku górno-kredowego i czwartorzędowego, z tym że podstawowy poziom wodonośny stanowi poziom czwartorzędowy. Ujmowany jest on przez większość wodociągów oraz obiekty usługowe, produkcyjne, gospodarstwa niezwodociągowane i rolnictwo. W poziomach użytkowych gminy generalnie występują wody dobrej jakości, wymagające nieskomplikowanego uzdatniania do celów konsumpcyjnych.

Cały obszar Gminy Rzgów położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 401 Niecka Łódzka. Obecnie GZWP nr 401 posiada udokumentowane warunki hydrogeologiczne oraz zweryfikowane na nowo granice i powierzchnie. Jest to duży i jednorodny zbiornik wód podziemnych. Poziom zbiornikowy tworzą piaski, żwiry i słabo związane piaskowce kredy dolnej. Gmina Rzgów położona jest w jego centralno-wschodniej części, gdzie utwory kredy dolnej są izolowane kilkusetmetrowym kompleksem osadów kredy górnej. Poziom kredy dolnej wykształcony jest we frakcji wapiennej i marglistej.

Gmina Rzgów leży w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) 72 – obszar dorzecza Odry i 84 – obszar dorzecza Wisły, które, zgodnie z danymi KZGW, cechują odmienne parametry.

Tabela 7. Charakterystyka JCWPd obejmujących teren Gminy Rzgów

Informacje podstawowe		
Numer JCWPd	72	84
Kod JCWPd	GW600072	GW200084
Powierzchnia JCWPd [km ²]	1 838,30	4 265,59
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	Warty	Środkowej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Poznaniu	RZGW w Warszawie
Zarząd Zlewni	w Sieradzu	w Piotrkowie Trybunalskim
Ocena stanu JCWPd*		
Stan chemiczny	dobry	dobry
Stan ilościowy	dobry	dobry
Stan JCWPd	dobry	dobry
Presje determinujące stan JCWPd		
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m ³ /rok] – stan na rok 2018	91 373,37	184 141,04
% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	44	11
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań - JCWPd	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	chemiczna	chemiczna
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	niezagrożona
Cele środowiskowe dla JCWPd		
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy

Źródło: karty.apgw.gov.pl (opracowanie firma BaSz)

2.5. Gospodarka odpadami

2.5.1. Odpady komunalne

Usługą odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie Gminy Rzgów w 2023 roku objętych było 10 767 osób. Na terenie Gminy Rzgów poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi znajdują się nieruchomości niezamieszkałe, ogrody oraz budynki związane z działalnością gospodarczą. W 2023 r. na terenie Gminy Rzgów zgodnie z rejestrem działalności regulowanej w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych, działało 13 podmiotów gospodarczych.

Tabela 8. Ilość zebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Rzgów w latach 2022-2023

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych w poszczególnych latach [Mg]	
		2022	2023
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	2 942,31	3 106,65
Opakowania z papieru, tektury	15 01 01	443,21	619,688
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	88,44	129,56
Opakowania ze szkła	15 01 07	351,55	359,33
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	317,745	298,17
Zużyte opony	16 01 03	19,86	24,23
Baterie alkaiczne (z wyłączeniem 16 06 03)	16 06 04	0,054	-
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	-	8,40
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	17 01 07	74,90	20,30
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	17 09 04	168,74	244,10
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	140,856	181,24
Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	20 01 21	0,015	-
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	20 01 99	290,57	147,21
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	20 01 08	5,08	5,53
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	0,165	0,1000
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	3,01	4,50
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	6,06	4,61
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	4,934	6,79
Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 33	-	0,11
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	846,76	727,09
Inne odpady nie ulegające biodegradacji	20 02 03	73,30	97,30
Razem		5 777,559	5 984,908

Źródło – Raport o stanie gminy Rzgów za rok 2022 i 2023

W Gminie Rzgów przy ul. Ogrodowej 115 funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Do punktu przyjmowane są odpady komunalne, posegregowane.

W roku 2022 z terenu Gminy Rzgów odebrano łącznie:

- masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 z terenu Gminy Rzgów 2 942,3100 [Mg],
- masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (odpady zielone) - 846,7600 [Mg],
- masa odebranych odpadów z PSZOK - 57,6600 [Mg].

W 2023 roku z terenu Gminy Rzgów odebrano łącznie:

- masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 z terenu Gminy Rzgów – 3 106,6500 [Mg],
- masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (odpady zielone) – 727,0900 [Mg],
- masa odebranych odpadów z PSZOK – 77,0500 [Mg].

2.5.2. Odpady z sektora gospodarczego

Na terenie gminy znajduje się obecnie 2247 podmiotów gospodarczych ujętych w rejestrze REGON (stan na 31.12.2023 r.). Większość z zarejestrowanych firm stanowią podmioty małe, gdzie znaczna ich część działa jako podmioty jednoosobowe. Odbiorem odpadów gospodarczych od poszczególnych wytwórców z terenu gminy zajmują się specjalistyczne firmy, posiadające odpowiednie zezwolenia w tym zakresie.

2.5.3. Odpady niebezpieczne

Podstawowym źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest działalność przemysłowa i usługowa. Odpady niebezpieczne powstają również w gospodarstwach domowych, służbie zdrowia, budynkach administracyjnych itp.

Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych czynnych składowisk odpadów niebezpiecznych ani mogilnika do składowania przeterminowanych środków ochrony roślin. Odpady niebezpieczne są wywożone poza teren Gminy Rzgów – do unieszkodliwienia lub przetworzenia.

Zorganizowane zbieranie odpadów niebezpiecznych występuje w niektórych placówkach:

- zużyty sprzęt RTV i AGD w sklepach sprzedających takie produkty lub akcyjnie bezpośrednio od mieszkańców w wyznaczonych terminach,

- baterie – pojemniki na baterie znajdują się w sklepach, obiektach administracyjnych, w tym: w szkołach, w Urzędzie Miejskim w Rzgowie,
- odpady z rozbiórek i budowy, gruz – na zgłoszenie bezpośrednio od mieszkańców,
- przeterminowane leki - w aptekach.

Ponadto niektóre grupy odpadów, w tym odpady zawierające części niebezpieczne można oddawać bez limitów ilościowych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W gminie obowiązuje „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Rzgów na lata 2017-2032”. Azbest z terenu gminy jest sukcesywnie usuwany. Mieszkańcy mogą zwracać się do Urzędu Miejskiego w Rzgowie z wnioskami o sfinansowanie wywozu i utylizacji wyrobów zawierających azbest.

Tabela 9. Ilość zebranych odpadów azbestowych na terenie Gminy Rzgów w latach 2022-2023

Gmina	2022	2023
Ilość usuniętego azbestu [Mg]	66,390	74,350
Poniesione koszty [zł]	całkowity koszt: 45 518,08 zł (kwota brutto), w tym dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi: 35 492,00 zł (kwota netto), środki budżetu gminy: 6654,37 zł (kwota netto)	całkowity koszt: 53 284,67 zł (kwota brutto), w tym dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi: 38 684,00 zł (kwota netto), środki budżetu gminy 10 653,65 zł (kwota netto)

Źródło – Raport o stanie gminy Rzgów za rok 2022 i 2023

2.6. Promieniowanie elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 r. poz. 2448). Obowiązujące poziomy dopuszczalne według w/w Rozporządzenia wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. W Gminie Rzgów ostatnie pomiary promieniowania elektromagnetycznego prowadzone były w 2023 r. w 1 punkcie pomiarowym zlokalizowanym przy pl. 500-lecia. Na badanym terenie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Tabela 10. Pomiary promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Rzgów

Adres punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]
Rzgów pl. 500-lecia 22	<0,8

Źródło: GIOŚ – Wyniki okresowych pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w 2023 r. w ramach stałej sieci monitoringu na terenie województwa łódzkiego

W stosunku do przesyłowych linii elektroenergetycznych oraz obiektów z nimi związanych przyjmuje się, że:

- szkodliwy wpływ linii energetycznych o napięciu 110, 220 i 400 kV obejmuje strefę o szerokości od 12 do 25 m od osi linii w obie strony,
- uciążliwość stacji transformatorowych zamyka się w granicach obiektu.

Uciążliwość masztów telefonii komórkowej mieści się w ich strefach ochronnych.

2.7. Gleby

Na terenie Gminy Rzgów 56,2% użytków rolnych stanowią grunty orne. Powierzchnia użytków rolnych w gminie wynosi 3986,11 ha, z czego użytków rolnych w dobrej kulturze jest 3505,43 ha, grunty pod zasiewami 2721,65 ha, grunty ugorowane 48,52 ha; uprawy trwałe 28,27 ha, łąki trwałe 669,54 ha, pastwiska trwałe 31,90 ha, pozostałe użytki rolne 48,88 ha.

Na terenie gminy jest 499 gospodarstw rolnych, w tym największy udział (253 gospodarstwa) mają gospodarstwa o powierzchni 1–5 ha. Łączna powierzchnia tego typu gospodarstw wynosi 840,92 ha (Powszechny Spis Rolny 2020).

Na obszarze Gminy Rzgów znajdują się następujące rodzaje gleb:

- gleby bielcowe i pseudo-bielcowe, które stanowią dominujący typ gleb na obszarze gminy,
- gliny, które wytworzyły się na piaskach gliniastych mocnych, glinach lekkich oraz średnich, i które należą do kompleksu żyniego bardzo dobrego,
- gleby brunatne wylugowane i kwaśne, które stanowią gleby kompleksu żyniego dobrego, słabego oraz bardzo słabego,
- czarne ziemie zdegradowane i gleby szare, które również zajmują znaczny obszar na terenie gminy,
- gleby mułowo-torfowe i murszowo-torfowe, które powstały głównie w dolinie rzeki Ner, dolinie rzeki Dobrzyńki oraz cieku Struga.

Wymienione gleby należą do średnich i słabych. Gleby dobre występują prawie wyłącznie w środkowej części gminy, w miejscowości Rzgów oraz w północno-wschodniej, we wsi Bronisin Dworski.

Na terenie Gminy Rzgów większość gleb to gleby bielcowe i pseudobielcowe oraz brunatne w klasach bonitacyjnych od IIIb do V. Najlepsze gleby występują w rejonie Romanowa (V–IV) oraz Czyżeminka, Guzewa i Prawdy (IVb–V). Gleby wyższych klas IIIa–IIIb znajdują się w Starej Gadce, Gospodarzu, Kalinie, Kalinku i Starowej Górze. Połowa powierzchni gruntów ornych to gleby chronione klasy bonitacyjnej III i IV. Główne kompleksy przydatności rolniczej gleb to: żytne (od bardzo dobrego do słabego) i częściowo pszenne dobre.

2.8. Surowce naturalne

W Gminie Rzgów występują udokumentowane złoża surowców mineralnych – kruszywa naturalnego (piasku) o ustalonych zasobach – szczególnie w południowo-wschodniej części gminy w miejscowości Romanów. Dotychczas na terenie Gminy Rzgów udokumentowano 21 żwirowni, z czego 3 żwirownie posiadają ważne koncesje na wydobywanie kopaliny, 3 żwirownie są w trakcie rekultywacji, w 4 żwirowniach zakończyło się wydobywanie kopaliny i rekultywacja, w 11 żwirowniach wygasła koncesja na wydobywanie kopaliny.

2.9. Przyroda

Lasy i tereny zieleni

Wg danych GUS, na koniec 2022 r., poziom lesistości Gminy Rzgów wynosił zaledwie 4,3% (przy poziomie 21,4% dla województwa łódzkiego). Niska lesistość związana jest m.in. z wysoce rozwiniętą infrastrukturą drogową i rozwojem terenów przemysłowych oraz osadnictwa. Lasy na obszarze gminy zarządzane są w znacznej mierze przez osoby fizyczne oraz wspólnoty gruntowe. W zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego znajduje się niewielki odsetek lasów. Lasy na terenie gminy są lasami wielofunkcyjnymi. Obok funkcji gospodarczych spełniają także funkcje dydaktyczne, rekreacyjno-turystyczne, historyczne, ekologiczne, krajobrazowe i kulturowe. Na terenie Gminy Rzgów przeważają drzewostany ze znaczną dominacją sosny zwyczajnej (ok. 76%). Ponadto występują także brzozy (ok. 16%) i dęby (ok. 6%). Sporadycznie pojawia się inwazyjna robinia akacjowa.

Tabela 11. Lesistość Gminy Rzgów w 2022r. (ostatnie dostępne dane)

Wyszczególnienie	2022
Grunty leśne [ha]	
ogółem grunty leśne	261,37
grunty leśne gminne	4,37
grunty leśne prywatne	257,0
Lasy [ha]	
ogółem lasy	284,75
las publiczne	27,75
las prywatne	257,0
Lesistość [%]	
lesistość	4,3

Źródło – dane GUS

Tabela 12. Tereny zieleni w Gminie Rzgów w roku 2022 (ostatnie dostępne dane)

Wyszczególnienie	2022
powierzchnia zieleńców – 1 obiekt	0,86
powierzchnia terenów zieleni osiedlowej	2,53
powierzchnia cmentarzy - 6 obiektów [ha]	16,50

Źródło – dane GUS

Obszary prawnie chronione

Na terenie Gminy Rzgów poza pomnikami przyrody w postaci drzew obecnie nie występują żadne inne formy ochrony przyrody. Najbliższe obszary chronione występujące w pobliżu gminy to położony na granicy północno-zachodniej Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Ruda Willowa” oraz na południu w gminie Tuszyn rezerwat Molenda (w odległości 0,34 km) i Wolbórka (0,16 km).

Tabela 13. Pomniki przyrody na terenie Gminy Rzgów

Lp.	Lokalizacja	Data ustanowienia	Typ i rodzaj pomnika	Opis pomnika
1	Gadka Stara, cmentarz wojenny	15.01.1992	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 121 cm; obwód: 380 cm; wysokość: 32 m)
2	Gospodarz, park wiejski	31.12.1993	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 185 cm; obwód: 581 cm; wysokość: 24 m)
3	Gospodarz, park wiejski	31.12.1993	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 118 cm; obwód: 371 cm; wysokość: 32 m)

4	Gospodarz, park wiejski	31.12.1993	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 134 cm; obwód: 421 cm; wysokość: 31 m)
5	Gospodarz, park wiejski	31.12.1993	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 137 cm; obwód: 430 cm; wysokość: 31 m)
6	Gospodarz, park wiejski	31.12.1993	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 151 cm; obwód: 474 cm; wysokość: 32 m)
7	Gospodarz, park wiejski	31.12.1993	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa); pierśnica: 118 cm; obwód: 371 cm; wysokość: 32 m)
8	Gospodarz, park wiejski	31.12.1993	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Klon srebrzysty - Acer saccharinum; pierśnica: 84cm; obwód: 264cm; wysokość: 28m)
9	Gospodarz, park wiejski	31.12.1993	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Klon srebrzysty - Acer saccharinum; pierśnica: 92cm; obwód: 289cm; wysokość: 28m)
10	Rośnie na placu kościelnym Plac 500-lecia 7 w Rzgowie	26.03.1998	jednoobiektowy	Drzewo (gatunek: Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica; pierśnica: 102cm; obwód: 320cm; wysokość: 32m)

Źródło – Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (<https://crfop.gdos.gov.pl/>)

3. Analiza stanu infrastruktury na terenie Gminy Rzgów, mającej wpływ na ochronę środowiska

3.1. Stan sieci wodociągowej

Na terenie Gminy Rzgów działa 6 ujęć wód eksploatujących przede wszystkim utwory kredowe oraz czwartorzędowe na cele zaopatrzenia ludności w wodę, w miejscowościach: Rzgów (2 studnie), Czyżeminek (1 studnia), Gospodarz (1 studnia), Grodzisko (2 studnie), Kalino (2 studnie), Romanów (2 studnie). Długość sieci wodociągowej w Gminie Rzgów w roku 2022 wynosiła 113,1 km.

Z danych wynika, iż w 2023 roku w Gminie Rzgów 11 303 mieszkańców korzystało z sieci wodociągowej, co stanowi 99,2% ogółu mieszkańców. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca w 2023 r. wyniosło 46,5 m³/rok.

Tabela 14. Stan sieci wodociągowej w Gminie Rzgów w latach 2022-2023

ROK	Długość sieci (km)	Liczba przyłączy (szt.)	Liczba ludności korzystającej z sieci (osoba)	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
2022	113,1	3 711	11 144	99,2
2023	114,8	3 747	11 303	99,2

Źródło – dane GUS, GZWiK Rzgów

3.2. Stan sieci kanalizacyjnej

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej w Gminie Rzgów w 2023 r. wynosiła 70,0 km, a do budynków mieszkalnych prowadziło łącznie 1 845 przyłączy. Według danych GUS, w 2023 r. sieć kanalizacyjna obsługiwała 63,1% mieszkańców.

Tabela 15. Stan sieci kanalizacyjnej w Gminie Rzgów w latach 2022-2023

ROK	Długość sieci (km)	Liczba przyłączy (szt.)	Liczba ludności korzystającej z sieci (osoba)	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
2022	69,8	1 797	7 076	63,0
2023	70,0	1 845	7 159	63,1

Źródło – dane GUS, GZWiK Rzgów

Gmina Rzgów obsługiwana jest przez oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną na terenie Rzgowa przy ul. Stawowej 11. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, zaprojektowana na wielkość 20 000 RLM i średnią przepustowość 3000 m³/d.

3.3. Stan sieci gazowej

W Gminie Rzgów dostęp do sieci gazowej posiada sześć miejscowości tj.: Rzgów, Gospodarz, Grodzisko, Konstantyna, Stara Gadka oraz Starowa Góra. Odbiorcy gazu na terenie gminy zasilani są z sieci gazowej średniego ciśnienia oraz trzech magistrali wysokiego ciśnienia.

Według danych przedstawionych przez GUS na koniec 2022 r. z gazu ziemnego korzystało 5970 osób. Długość czynnej sieci ogółem wynosiła 93 642 m, ilość czynnych przyłączy do budynków wynosiła 1807 szt. Ludność nie korzystająca z sieci gazowej ma dostęp do gazu w butlach.

Tabela 16. Stan sieci gazowej w Gminie Rzgów w 2022 roku

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2022
Długość czynnej sieci gazowej	m	93 642
Czynne przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	1 807
Odbiorcy gazu	gosp. dom.	1 934
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	1 667
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe	MWh	44 101,6
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań przez gospodarstwa domowe	MWh	40 233,6
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	5 970

Źródło – dane GUS

4. Cele i zadania zapisane w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów”

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” wyznaczono cele, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym dla poszczególnych kierunków interwencji:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

- Cel: Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Rzgów
- Kierunki interwencji:
 - Racjonalne gospodarowanie przestrzenne
 - Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej – Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury publicznej wraz z montażem instalacji OZE
 - Ograniczenie emisji z transportu – Poprawa infrastruktury drogowej
 - Ograniczenie emisji z transportu – rozwój transportu publicznego, elektromobilności i zapobieganie wtórnej emisji zanieczyszczeń
 - Wymiana źródeł światła

2. Zagrożenia hałasem

- Cel: Poprawa środowiska akustycznego na terenie Gminy Rzgów
- Kierunki interwencji:
 - Zmniejszenie emisji hałasu z ruchu drogowego
 - Kontrola natężenia poziomu hałasu w środowisku

3. Pola elektromagnetyczne

- Cel: Utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej poziomu dopuszczalnego
- Kierunki interwencji:
 - Budowa oraz modernizacja sieci elektroenergetycznej i podłączenia nowych odbiorców
 - Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego
- 4. Gospodarowanie wodami
 - Cel: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód
 - Kierunki interwencji:
 - Ochrona przeciwpowodziowa
 - Monitoring i ochrona zasobów wodnych
- 5. Gospodarka wodno-ściekowa
 - Cel: Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa
 - Kierunek interwencji:
 - Rozwój sieciowych urządzeń sanitarnych w Gminie oraz uporządkowanie gospodarki wodnościekowej.
- 6. Zasoby geologiczne
 - Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
 - Kierunki interwencji:
 - Nadzór nad zasobami kopalin
 - Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej
- 7. Gleby
 - Cel: Zapewnienie prawidłowego użytkowania powierzchni ziemi
 - Kierunek interwencji:
 - Utrzymanie dobrego stanu gleb
- 8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
 - Cel: Racjonalna gospodarka odpadami
 - Kierunki interwencji:
 - Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy
 - Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy

9. Zasoby przyrodnicze

- Cel: Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie Gminy i Miasta
- Kierunek interwencji:
 - Stały rozwój zieleni oraz ochrona obszarów cennych przyrodniczo

10. Zagrożenie poważnymi awariami

- Cel: Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii
- Kierunek interwencji:
 - Przeciwdziałania poważnym awariom – doposażenie służb ratunkowych

11. Edukacja ekologiczna i ochron zdrowia

- Cel: Prewencja zagrożeń dla środowiska i ochrona zdrowia mieszkańców Gminy
- Kierunek interwencji:
 - Prowadzenie zapobiegawczej edukacji ekologicznej i akcji informacyjnych
 - Zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej

5. Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” w latach 2022-2023

Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” **za lata 2022-2023** przedstawiona została w poniższej tabeli nr 17:

Tabela 17. Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Stopień realizacji zadania	Wydatkowane środki [zł]
Ochrona klimatu i jakości powietrza			
Monitoring i kontrola podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, WIOŚ Łódź	Zadanie realizowane na bieżąco przez GIOŚ	b.d.
Aktualizacja baz danych dotyczących niskiej emisji i monitoring jakości powietrza	Urząd Miejski w Rzgowie, GIOŚ, WIOŚ Łódź	Na terenie Gminy Rzgów prowadzony jest stały monitoring jakości powietrza – łącznie na terenie gminy zamontowano 15 czujników jakości powietrza	2022 rok: 13 284,00 zł; 2023 rok: 14 612,00 zł
Szkolenia pracowników Urzędu Miejskiego w Rzgowie w celu zapewnienia mieszkańcom gminy dostępu do informacji dotyczących ochrony powietrza	Urząd Miejski w Rzgowie	⇒ 2022 r.: 10 szkoleń z zakresu programu Czyste powietrze oraz 5 szkoleń z zakresu prowadzenia Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. ⇒ 2023 r.: 10 szkoleń z zakresu programu Czyste powietrze oraz 5 szkoleń z zakresu prowadzenia Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, inwentaryzacji źródeł ciepła, prowadzenia kontroli środowiskowych, audytów energetycznych	Koszty w ramach funkcjonowania UM
Kontrole palenisk. Opracowanie i wdrożenie procedury prowadzenia kontroli spalania odpadów oraz paliw w indywidualnych urządzeniach	Urząd Miejski w Rzgowie, Komisariat Policji	⇒ 2022 r.: w oparciu o zgłoszenia sąsiadujących mieszkańców prowadzono kontrole spalania odpadów i paliw złej jakości w indywidualnych urządzeniach grzewczych: 94 kontrole wykonane przy wykorzystaniu specjalistycznych dronów dokonujących pomiarów i analiz powietrza. ⇒ 2023 r.: liczba kontroli wykonywania okresowych przeglądów przewodów kominowych oraz kontroli certyfikatów stosowanych paliw stałych: 500. Liczba pouczeń dotyczących spalania paliw stałych udzielonych w formie pisemnej mieszkańcom: 1000. Prowadzono również kontrole w terenie połączone z udzielaniem pouczeń w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej tj. zakazu spalania paliw najgorszej jakości.	Koszty w ramach funkcjonowania UM

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Aktualizacja dokumentów strategicznych (PGN, GPN)	Urząd Miejski w Rzgowie	⇒ Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rzgów na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 – przyjęta Uchwałą nr XLV/442/2022 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 2022r. ⇒ Gminny Program Niskoemisyjny dla Gminy Rzgów na lata 2021-2024 przyjęty został Uchwałą nr XXXV/2021 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 28 kwietnia 2021 roku, aktualizacja dokumentu planowana na rok 2024.	b.d.
Rozbudowa świetlicy w Romanowie	Urząd Miejski w Rzgowie	⇒ Rok 2022: w ramach zadania w wykonano: posadzki w pomieszczeniach strażnicy OSP Romanów; instalacje elektryczne oraz tynki wewnętrzne w rozbudowanej części budynku OSP w Romanowie. ⇒ Rok 2023: – Wykonanie robót budowlanych w zakres których wchodzi docieplenie ścian, montaż parapetów zewnętrznych i wewnętrznych, wykonanie podbitki okapów, opaski i podejścia z kostki brukowej oraz wykonanie inwentaryzacji geodezyjnej całego budynku w rozbudowanej części budynku OSP w Romanowie. – Wykonanie robót budowlanych w zakres których wchodzi ocieplenie stropodachu wełną mineralną, wykonanie sufitów, montaż kratki wentylacyjnych i rur spiro do wywietrzników w rozbudowanej części budynku OSP w Romanowie w ramach zadania zapisanego w budżecie Gminy pn. „Rozbudowa świetlicy w Romanowie” oraz pomiary kominiarskie dla całego budynku. – Wykonanie robót budowlanych wykończeniowych w zakres których wchodzi ułożenie posadzek i cokolików w pomieszczeniach, malowanie ścian wewnętrznych i sufitów, montaż kontaktów i włączników oraz lamp ledowych w rozbudowanej części budynku OSP w Romanowie.	145 706,45 zł
Modernizacja budynku gospodarczego OSP w Guzowie	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane	28 290,00 zł

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Przeprowadzenie rewitalizacji przestrzeni miejskiej w Rzgowie, opracowanie Gminnego/Lokalnego Programu Rewitalizacji	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Lokalizowanie zabudowy w MPZP tak, aby zapewnić możliwość rozproszenia zanieczyszczeń przez przewietrzanie terenu i tworzenie wolnych korytarzy dla swobodnego ruchu powietrza	Urząd Miejski w Rzgowie	Obowiązujące studium oraz MPZP pokrywające 98,5% powierzchni Gminy Rzgów zawierają zapisy dotyczące ochrony zieleni. W rezultacie większość terenów zielonych należących do gminy jest chroniona przed zniszczeniem antropogenicznym. Przyczynia się to do ograniczenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego, w tym powietrza i gleby. W studium oraz MPZP uwzględnione są korytarze ekologiczne i przejścia dla zwierząt oraz zasady ochrony krajobrazu. Rezultatem jest ograniczenie zagrożenia wywołanego działalnością człowieka na funkcjonowanie oraz rozwój zwierząt, a także zabezpieczenie naturalnego krajobrazu Gminy Rzgów przed degradacją związaną z działalnością antropogeniczną. Zadrzewienia śródpolne oraz oczka wodne są likwidowane tylko w uzasadnionych i koniecznych przypadkach. Celem jest ochrona zasobów przyrody. W MPZP umieszczono zapisy chroniące tereny zielone i enklawy zadrzewień w terenach zurbanizowanych. Rezultatem jest ograniczenie degradacji terenów zielonych oraz biologicznie czynnych związanych z działalnością antropogeniczną. MPZP zawierają zapisy określające minimalną powierzchnię biologicznie czynną. Rezultatem jest ograniczenie znaczącego zmniejszania się powierzchni biologicznie czynnych na skutek działalności antropogenicznej. Obowiązujące plany miejscowe nie zawierają wprost zapisów dot. korytarzy przewietrzających. Taką funkcję mogą pełnić korytarze dolin rzecznych oraz otwarte tereny rolnicze chronione przed zabudową.	Koszty w ramach funkcjonowania UM
Ograniczanie zużycia energii na etapie MPZP, tj. odpowiednie ustalenie węzłów komunikacyjnych, lokalizacji	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie ciągłe – realizowane	Koszty w ramach funkcjonowania UM

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

zakładów przemysłowych a także dotyczące dostawy mediów			
Wykonanie instalacji fotowoltaicznej dla Szkoły Podstawowej im. Jana Długosza w Rzgowie o mocy 50kWh	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane – postępowanie w toku	-
Wykonanie instalacji fotowoltaicznej dla Szkoły Podstawowej im. Św. Królowej Jadwigi w Kalinie o mocy 30 kW	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane	225 090,00 zł
Budowa farm/y fotowoltaicznej/ych na terenie gminy (np. wspólnie z sąsiednimi gminami lub we współpracy z PGE S.A.)	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Montaż OZE na/w innych, niż wymienione budynkach publicznych – w zależności od potrzeb i możliwości finansowych	Urząd Miejski w Rzgowie	W 2022 r. w przedszkolu i żłobku w Tadzinie zainstalowano pompę ciepła. Od 2022 r. w budynku GOSTiR w Rzgowie działają kolektory słoneczne o mocy 70,14 kW. Od 2019 r. na budynku GOK w Rzgowie funkcjonuje instalacja fotowoltaiczna. Od 2019 r. na budynku przedszkola i żłobka w Guzowie funkcjonuje instalacja fotowoltaiczna. Od 2021 r. na budynku OSP Prawda funkcjonuje instalacja fotowoltaiczna.	-
Wymiana źródeł ogrzewania na niskoemisyjne (np. elektryczne, gazowe, olejowe) w budynkach publicznych lub gminnego zasobu mieszkaniowego	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane w roku 2021 r. Rzgów ul. Letniskowa 6 (żłobek): demontaż starego pieca gazowego i montaż nowego w kotłowni budynku żłobka przy ul. Letniskowej 6 w Rzgowie.	15 990,00 zł

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Przebudowa przepustu w ciągu drogi powiatowej nr 2941E w miejscowości Grodzisko	Gmina Rzgów/Powiat Łódzki Wschodni	Zadanie zrealizowane Zadanie inwestycyjne polegało na remoncie istniejącego przepustu rzeki Ner w Grodzisku i wybudowanie na długości przepustu nowej konstrukcji jezdni wraz z płytą żelbetową i odwodnieniem.	159 898,34 zł
Budowa ciągu pieszo-rowerowego na drodze powiatowej nr 2916E (odcinek Guzów i DK71)	Gmina Rzgów/Powiat Łódzki Wschodni	Zadanie zrealizowane Zakres prac obejmował budowę ciągu pieszo – jezdni o długości 2380 m i szerokości 2,5 m	1 570 281,00 zł
Przebudowa ulicy Ogrodowej w Rzgowie (ZRID)	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie w trakcie realizacji W ramach dokumentacji przewidziano przebudowę jezdni drogi powiatowej nr 2909E na łącznej długość 999 m, wykonanie podbudowy i nawierzchni bitumicznej jezdni o szerokości zmiennej od 6,0 m do 5,5 m z, budowę i przebudowę z kostki betonowej chodnika, ciągu pieszo rowerowego, zjazdów w granicy pasa drogowego; wykonanie pobocza utwardzonego; wycinkę drzew oraz wykonanie nasadzeń kompensacyjnych. W roku 2023 wykonano dokumentację projektową. Obecnie trwają roboty budowlane, rozliczenie inwestycji planowane jest na przełomie września/października 2024 r.	Koszt dokumentacji projektowej: 17 220,00 zł
Projekt przebudowy ulicy Kamiennej w Rzgowie	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Projekt przebudowy Strugi wraz z mostem przy Zaratajce w Rzgowie	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Wykonanie projektów przebudowy ul. Podłogowej i ul. Stropowej w Starowej Górze	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie w trakcie realizacji W 2023 r. wykonano dokumentację projektową branży drogowej w zakresie przebudowy ul. Podłogowej w Starowej Górze w Gminie Rzgów w podziale na dwa etapy.	29 999,70 zł

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Przebudowa ulicy Granitowej w Bronisinie Dworskim	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie w trakcie realizacji W ramach przebudowy zaprojektowano jednostronny chodnik, budowę oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Granitowej.	Koszt całej inwestycji: 6 872 745,31 zł
Przebudowa drogi powiatowej nr 2942E w Rzgowie – ul. Łódzka Etap II	Gmina Rzgów / Powiat Łódzki Wschodni	Zadanie zrealizowane Długość przebudowywanego odcinka drogi wynosiła 950 mb. Zakres prac obejmował remont istniejącej nawierzchni wraz ze zjazdami i poboczem.	2 337 000,00 zł
Wykonanie nakładki bitumicznej na drodze powiatowej nr 2941E Starowa Góra - Konstantyna	Gmina Rzgów / Powiat Łódzki Wschodni	Zadanie zrealizowane Wykonanie nakładki na drodze powiatowej nr 2941E - ul. Centralnej w Starowej Górze, od DK91 do skrzyżowania z ulicami Ścienną i Gerbery na długości ok. 250 m.	85 652,49 zł
Przebudowa ulicy Wąwozowej w Rzgowie (ZRID)	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie w trakcie realizacji W ramach zadania zaplanowano rozbudowę drogi gminnej wraz z chodnikiem. W terminie 19.01.-20.03.2023 r. został wykonany PFU.	Koszt całej inwestycji: 1 927 637,55 zł Koszt PFU: 17 220,00 zł
Wykonanie nakładki na ulicy Szczytowej w Starowej Górze	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Opracowanie koncepcji skrzyżowania nowo projektowanej drogi gminnej z DK 91	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Projekt przebudowy ulicy Gruntowej, Kasztanowej i Zamkowej w Starowej Górze	Urząd Miejski w Rzgowie	Inwestycja częściowo została zrealizowana w ramach zadania pn. „Poprawa funkcjonowania systemu komunikacji publicznej m.in. budowa, przebudowa infrastruktury przystankowej, realizacja centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R, chodników” i polegała na budowie ul. Kasztanowej w Starowej Górze wraz z chodnikiem 730 m.	1 700 000,00 zł

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Remont wiaduktu w Rzgowie w km 365+370	GDDKiA Oddział w Łodzi	Zadanie zrealizowane	b.d.
Projekt przebudowy ulicy Kombajnowej w Starej Gadce	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Budowa ścieżek rowerowych, chodników przy drogach gminnych	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane Budowa ciągu pieszo-rowerowego z mieszanki bitumicznej na odcinku ok. 2380 m i szerokości 2,5 m na drodze powiatowej nr 2916 E (odcinek Guzew i DK71) – rok 2022 r. W ramach przebudowy ulicy Granitowej w Bronisinie Dworskim zaprojektowano jednostronny chodnik, budowę oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Granitowej (czas realizacji zadania: 23.11.2023-23.11.2024 r.). W ramach przebudowy ulicy Gruntowej, Kasztanowej i Zamkowej w Starowej Górze zaplanowano budowę ul. Kasztanowej w Starowej Górze wraz z chodnikiem 730 m (inwestycja częściowo zrealizowana). W ramach przebudowy ulicy Wąwozowej w Rzgowie zaplanowano rozbudowę drogi gminnej wraz z chodnikiem (inwestycja w trakcie realizacji). Wykonanie uzupełnienia asfaltu wzdłuż istniejącej ścieżki pieszo-rowerowej w Guzewie – rok 2022.	Łączny koszt ciągu pieszo-rowerowego: 1 570 281,00 zł Łączny koszt przebudowy ulicy Granitowej: 6 872 745,31 zł Łączny koszt przebudowy ulicy Gruntowej, Kasztanowej i Zamkowej w Starowej Górze: 1 700 000,00 zł Łączny koszt przebudowy ulicy Wąwozowej w Rzgowie: 1 927 637,55 zł Łączny koszt uzupełnienia asfaltu na ścieżce pieszo-rowerowej w Guzewie: 150 000,00 zł
Promocja transportu publicznego i rowerowego (organizacja rajdów rowerowych)	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane Organizacja rajdów rowerowych.	Koszty w ramach funkcjonowania UM

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Stopniowa wymiana starych wiat przystankowych na tzw. zielone przystanki z nasadzeniami	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Tworzenia systemu parkingów dla rowerów przy głównych przystankach komunikacji publicznej oraz budynkach publicznych (parkingi B&R)	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Budowa punktów ładowania pojazdów na terenie Gminy Rzgów	Inwestor prywatny	Zadanie zrealizowane W latach 2021-2023 na terenie Gminy Rzgów funkcjonowały dwa punkty ładowania elektrycznych środków transportu. Jeden punkt ładowania elektrycznych środków transportu Ekoen (Eko-En) znajduje się w MOP Guzew Północ zlokalizowanym w Rzgowie przy ul. Łódzkiej 40. Drugi punkt ładowania elektrycznych środków transportu (Greenway) zlokalizowany jest na terenie PTAK OUTLET RZGÓW w Rzgowie przy ul. Żeromskiego 8. W kolejnych latach planuje się kontynuować działania mające na celu rozwój elektromobilności oraz stymulowanie popytu na rzecz elektrycznych środków transportu.	b.d.
Prowadzenie akcji edukacyjnej promującej elektromobilność jako ekologiczne źródło napędu pojazdów silnikowych.	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Czyszczenie ulic na mokro w okresach bezopadowych w celu zapobiegania unosu pyłu	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie ciągłe – realizowane	b.d.
Utwardzenie terenu i przebudowa oświetlenia przy Gminnej Przychodni Zdrowia w Rzgowie	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane	63 369,60 zł

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Oświetlenie ulicy Granicznej w Starowej Górze	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane	28 216,20 zł
Projekt i wykonanie oświetlenia ul. Dworskiej w Bronisinie Dworskim – 3 lampy	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane	49 901,00 zł
Zagrożenia hałasem			
Ocena możliwości i zasadności budowy dodatkowych zabezpieczeń przeciwhałasowych w ciągu autostrady A1 oraz możliwością poszerzenia A1 o 3 pas i ewentualne wykonanie ww. inwestycji.	GDDKiA Oddział w Łodzi	Zadanie ciągłe – realizowane przez GDDKiA w Łodzi	b.d.
Zadania z zakresu poprawy stanu dróg, budowy chodników i ścieżek rowerowych na terenie gminy	Urząd Miejski w Rzgowie, Starostwo Powiatowe, WZDW w Łodzi, GDDKiA Oddział w Łodzi	Zadanie ciągłe – realizowane. W latach 2022-2023 r. prowadzono stopniową rozbudowę, przebudowę oraz remonty dróg gminnych i powiatowych: m.in. ul. Kasztanowej w Starowej Górze, drogi Kalinko Morgi, drogi powiatowej nr 3303E w miejscowości Prawda, Czyżeminek, ul. Słonecznej w Rzgowie, ul. Łódzkiej w Rzgowie, ulic Długiej, Mickiewicza, Źródlanej w Rzgowie, ul. Ogrodowej w Rzgowie. Budowa ciągu pieszo-rowerowego z mieszanki bitumicznej na odcinku ok. 2380 m i szerokości 2,5 m na drodze powiatowej nr 2916E (odcinek Guzów i DK71) – rok 2022 r. W ramach przebudowy ulicy Granitowej w Bronisinie Dworskim zaprojektowano jednostronny chodnik, budowę oświetlenia ulicznego wzdłuż ulicy Granitowej (czas realizacji zadania: 23.11.2023-23.11.2024 r.). W ramach przebudowy ulicy Gruntowej, Kasztanowej i Zamkowej w Starowej Górze zaplanowano budowę ul. Kasztanowej w Starowej Górze wraz z chodnikiem 730 m (inwestycja częściowo zrealizowana).	Drogi gminne: ok. 6 000 000,00 zł Drogi powiatowe: ok. 6 000 000,00 zł Łączny koszt ciągu pieszo-rowerowego: 1 570 281,00 zł Łączny koszt przebudowy ulicy Granitowej: 6 872 745,31 zł Łączny koszt przebudowy ulicy Gruntowej, Kasztanowej i Zamkowej w Starowej Górze: 1 700 000,00 zł

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

		W ramach przebudowy ulicy Wąwozowej w Rzgowie zaplanowano rozbudowę drogi gminnej wraz z chodnikiem (inwestycja w trakcie realizacji). Wykonanie uzupełnienia asfaltu wzdłuż istniejącej ścieżki pieszo-rowerowej w Guzowie – rok 2022.	Łączny koszt przebudowy ulicy Wąwozowej w Rzgowie: 1 927 637,55 zł Łączny koszt uzupełnienia asfaltu na ścieżce pieszo-rowerowej w Guzowie: 150 000,00 zł
Współpraca i przeprowadzenie debaty społecznej nad projektem regionalnym budowy połączenia kolejowego Łódź - Piotrków Tryb. / Bełchatów (przez Gminę Rzgów)	PKP PLK S.A., UMWŁ, Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Prowadzenie monitoringu hałasu	GDDKiA, GIOŚ – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, WIOŚ Łódź	Zadanie ciągłe – realizowane	-
Promieniowanie elektromagnetyczne			
Budowa linii kablowej 110 kV Kalinko - Tuszyn	PGE Dystrybucja S.A	Zadanie niezrealizowane	-
Przebudowa linii 110 kV Janów Kalinko oraz Janów-EC4 na odcinku dwutorowym		Zadanie niezrealizowane	-
Przebudowa linii 110 kV Pabianice – Kalinko oraz Pabianice – Chojny na odcinku dwutorowym		Zadanie niezrealizowane	-

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Budowa farmy fotowoltaicznej		Zadanie niezrealizowane	-
Realizacja programu zwiększenia udziału linii kablowych SN do 30%		Zadanie realizowane na bieżąco	-
Prowadzenie monitoringu promieniowania elektromagnetycznego	GIOŚ – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, WIOŚ Łódź	Zadanie ciągłe – realizowane	-
Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ Łódź, UKE	Zadanie ciągłe – realizowane	-
Gospodarowanie wodami			
Aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym		Zadanie zrealizowane Zaktualizowane plany zarządzania ryzykiem powodziowym obowiązują od dnia 23 marca 2023r.	-
Do 2030 r. – Aktualizacja wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia i map ryzyka powodziowego, planu przeciwdziałania skutkom suszy dla obszarów dorzeczy, planu zarządzania ryzykiem powodziowym	Prezes PGW WP KZGW, Dyrektor PGW WP RZGW w Poznaniu, Dyrektor PGW WP RZGW w Warszawie	Zadanie zrealizowane	-
Sporządzenie III aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry		Zadanie zrealizowane Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2023 poz.335)	-
Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy dla obszarów dorzeczy		Zadanie ciągłe – realizowane	-

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, WIOŚ Łódź	Zadanie ciągłe – realizowane	-
Gospodarka wodno-ściekowa			
Wykonanie projektu i odwiertu studni oraz projektu przebudowy SUW w Czyżeminku	Urząd Miejski w Rzgowie, GZWiK	Zadanie zrealizowane	84 870,00 zł
Projekt i rozbudowa wodociągów na terenie Gminy Rzgów	Urząd Miejski w Rzgowie, GZWiK	Zadanie zrealizowane W latach 2022-2023 zrealizowano m.in. budowę wodociągów w miejscowości Konstantyna (ul. Lazurkowa, ul. Plenerowa), rozbudowę wodociągu w ulicy M. Kopernika w Rzgowie, budowę i rozbudowę wodociągów na terenach wiejskich i w ul. Granicznej w Rzgowie.	900 000,00 zł
Budowa kanalizacji w ul. Wójtowskiej w Starowej Górze	Urząd Miejski w Rzgowie, GZWiK	Zadanie zrealizowane	974 900,00 zł
Budowa kanalizacji deszczowej w Rzgowie	Urząd Miejski w Rzgowie, GZWiK	Zadanie zrealizowane	b.d.
Wykonanie zbiornika w pompowni V1 na ul. Piaskowej w Starowej Górze	Urząd Miejski w Rzgowie, GZWiK	Zadanie zrealizowane w roku 2021	798 024,00 zł
Budowa oczyszczalni ścieków dla przedszkola i żłobka w Guzowie	Urząd Miejski w Rzgowie, GZWiK	Zadanie zrealizowane w roku 2021	68 880,00 zł
Budowa lokalnych systemów gospodarki ściekowej w miejscowościach, gdzie podłączenie do istniejącej	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie realizowane Gmina Rzgów, zgodnie z umową o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi nr 501/OW/D/2021 w formie dotacji, zawartej w dniu 08.12.2021 r. na realizację zadania pn. „Przydomowe biologiczne oczyszczalnie ścieków dla	Koszt całkowity zadania: 470.500,00 zł (kwota brutto), w tym dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

kanalizacji jest nieopłacalne ekonomicznie		<i>mieszkańców Gminy Rzgów”</i> otrzymała dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Zakres robót obejmował instalację przydomowych oczyszczalni ścieków na posesjach mieszkańców Gminy Rzgów. Realizacja zadania od 08.12.2021 r. do 30.11.2022 r. Osoby niekorzystające z tego programu samodzielnie finansowali budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, ewentualnie korzystali z innych dofinansowań przekazywanych przez WFOŚiGW w Łodzi, dlatego trudno jest określić liczbę i rodzaj inwestycji. Wg danych na dzień 31.12.2023 r. liczba przydomowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie Gminy Rzgów wynosiła 285, a na koniec 2022 r. była równa 254.	Łodzi: 195 000,00 zł (kwota netto), środki mieszkańców Gminy Rzgów: 275 500,00 zł (kwota brutto). Koszty budowy pozostałych POŚ budowanych na terenie Gminy Rzgów mieszkańcy pokrywali indywidualnie, ewentualnie częściowo poprzez dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi.
Wykonanie przebudowy istniejącego systemu monitoringu kanalizacji podciśnieniowej	Urząd Miejski w Rzgowie, GZWiK	Wykonanie tymczasowego zasilania w energię elektryczną 11 podstacji monitoringu w Starowej Górze i Starej Gadce” w ramach zadania: „W.P.F.: Wykonanie przebudowy istniejącego systemu monitoringu kanalizacji podciśnieniowej”.	36 531,00 zł
Zasoby geologiczne			
Kontrola przestrzegania wydanych koncesji na wydobywanie kopalin	Starosta Powiatu Łódzkiego Wschodniego, Marszałek Woj. Łódzkiego	Właściciele żwirowni podczas całego procesu rozpoznania złoża, eksploatacji oraz rekultywacji są zobowiązani do postępowania zgodnie z zapisami zawartymi w uzyskanych koncesjach, a także ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 633, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 03 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2409). Inwestor przed rozpoczęciem postępowania mającego na celu utworzenie żwirowni jest zobowiązany do złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia zgodnie z zapisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019, poz. 1839 z późn. zm.) oraz ustawy	-

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

		z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094). W trakcie funkcjonowania żwirowni mieszkańcy Gminy Rzgów w sytuacji zaobserwowania nielegalnej eksploatacji zgłaszają takie sytuacje do Urzędu Miejskiego w Rzgowie. Ponadto jednostki odpowiedzialne za kontrolę żwirowni tj. Starostwo Powiatowe w Łodzi oraz Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego również zgłaszają wszystkie nieprawidłowości do Urzędu Miejskiego w Rzgowie. W związku z powyższym na terenie Gminy Rzgów nie odnotowano nielegalnej eksploatacji kopalin.	
Budowa fragmentu gazociągu s/c o długości L~130 m w Rzgowie, ul. Wiosenna (do wys. dz. 2058/1)	PSG sp. z o. o.	Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa gazociągu n/c o długości L~110 m w Rzgowie, ul. Wysoka dz. dr. 976/13 (odc. od dz. 976/9 do dz. 976/5)		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa gazociągu ś/c o długości L~290 m w Rzgowie, ul. Guzewska od dz. 228 do dz. 237/1)		Zadanie o zrealizowane	b.d.
Modernizacja gazociągu o długości L~650 m w Rzgowie, ul. Gliniana (od ul. Ogrodowej do pos. 35)		Zadanie zrealizowane	b.d.
Przebudowa gazociągu s/c na długości L~500 m w Rzgowie, ul. Rudzka		Zadanie zrealizowane	b.d.

Budowa fragmentu gazociągu o długości L~90 m w Starowej Górze, ul. Kaflowa		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o długości L~50 m w Starowej Górze, ul. Gontowa, dz. nr 418/11		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o długości L~95 m w Starowej Górze, ul. Warzywna, dz. nr 565/7		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o długości L~45 m w Gospodarzu, ul. Cegielniana		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o długości L~222 m w Starowej Górze, ul. Kanałowa (odc. od dz. 544/6 do spięcia z gazociągiem ś/c w ul. Granicznej)		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu ś/c o długości L~160 m w Starowej Górze w ul. Kwiatowej (do. wys. dz. nr 573/12)		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu ś/c o długości L~320 m w Starowej Górze, ul. Szklana dz. 271/7		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o dł. L~85 m w Starowej Górze, ul. Południowa		Zadanie zrealizowane	b.d.

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Budowa fragmentu gazociągu o długości L~100 m w Gospodarzu, ul. Łanowa dz. 95/32, 95/33, 95/34 PE110		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o długości L~390 w msc. Konstantyna, ul. Widokowa do dz. 63/16		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o długości L~560 m w Starowej Górze, ul. Sałatowa		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o długości L~1 332 m w Babichach, dz. nr: 175/1, 176/1, 177/1, 178/1, 179/1, 180/5.		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o długości L~50 m w Starowej Górze, ul. Jaśminowa (do dz. 469/35, 469/36)		Zadanie zrealizowane	b.d.
Budowa fragmentu gazociągu o długości L~182 m w msc. Konstantyna		Zadanie zrealizowane	b.d.
Gleby			
Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	Urząd Miejski w Rzgowie, zarządcy gruntów	Właściciele żwirowni po zakończeniu eksploatacji złóż kruszyw naturalnych są zobowiązaniu do przeprowadzenia rekultywacji terenu żwirowni w kierunku rolnym, leśnym lub innym. Starostwo Powiatowe w Łodzi po przeprowadzeniu kontroli wykonania rekultywacji informuje Urząd Miejski w Rzgowie o rezultatach kontroli oraz stopniu zaawansowania rekultywacji. W 2021. zakończony został proces rekultywacji w kierunku rolnym gruntów po eksploatacji ze złoża „KALINKO III”. Aktualnie trwa rekultywacja gruntów po eksploatacji złoża „KALINKO V”.	-

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

		Aktualnie trwa rekultywacja gruntów po eksploatacji kruszywa ze złoża „ROMANÓW”. Aktualnie trwa rekultywacja gruntów po eksploatacji złoża „ROMANÓW I”.	
Edukacja ekologiczna rolników z zakresu stosowania zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej	Urząd Miejski w Rzgowie, rolnicy	Zadanie ciągłe – realizowane	-
Prowadzenie monitoringu gleb wykorzystywanych rolniczo	GIOŚ – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, WIOŚ Łódź	Zadanie ciągłe – realizowane	-
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Rzgów w okresie od obowiązywania POŚ	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie ciągłe – realizowane	-
Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest na terenie gminy	Urząd Miejski w Rzgowie, WFOŚiGW, NFOŚiGW	W latach 2022-2023 na terenie Gminy Rzgów łącznie usunięto 141 Mg azbestu. Na terenie Gminy Rzgów pozostało jeszcze do usunięcia ok. 1706 Mg azbestu.	Całkowity koszt: 98 801,75 zł (kwota brutto), w tym dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi: 74 176,00 zł (kwota netto), środki budżetu gminy: 17 308,02 zł (kwota netto)
Zasoby przyrodnicze			
Współpraca nad utworzeniem projektowanych Obszarów	Urząd Miejski w Rzgowie, UMWŁ,	Utrzymanie i konserwacja cieków wodnych oraz urządzeń wodnych są systematycznie prowadzone przez Gminę Rzgów poprzez m.in. odkraczanie,	b.d.

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Chronionego Krajobrazu: Górnego Neru oraz Tuszyńsko- Dłutowskiego i rewaloryzacją doliny rzeki Ner	RDOŚ, PGW WP – RZGW Poznań	odmulanie oraz hakowanie koryta na podstawie pisemnej corocznej umowy z Gminną Spółką Wodną w Rzgowie. W rezultacie cieki wodne znajdujące się na terenie gminy nie są zarośnięte, przez co przepływ wody nie jest utrudniony. W celu inwentaryzacji zasobów przyrodniczych, a także prowadzenia i aktualizacji baz danych z informacjami o zasobach przyrodniczych przeprowadza się aktualizację centralnego rejestru ochrony przyrody w ramach realizowania obowiązków Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz wypełnia się coroczne sprawozdania SG-01 dla Głównego Urzędu Statystycznego. Rezultatem jest stałe kontrolowanie liczby obecnych na terenie Gminy Rzgów obszarów ochrony przyrody, a tym samym zabezpieczenie tych obszarów przed zanieczyszczeniem.	
Zagospodarowanie terenu w rejonie stawu na działce 295 w Guzewie	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane W roku 2022 wykonano utwardzenia terenu przy stawie w Guzewie w ramach zadania: „W.P.F.: Zagospodarowanie terenu w rejonie stawu na działce 295 w Guzewie” (czas realizacji: 30.03.-30.04.2022 r., koszt: 25 701 zł). W terminie 08.05.-30.08.2022 r. wykonano ogrodzenie stawu w Guzewie (koszt: 48 960 zł).	Łączny koszt zadań zrealizowanych w 2022 r.: 74 661,00 zł
Przekształcenie terenów podlegających rekultywacji w Kalinku na tereny rekreacyjne	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Utworzenie gminnego parku eventowego ze sceną (amfiteatrem) – przystosowanego dla organizacji imprez lokalnych	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie niezrealizowane	-
Rewaloryzację obecnych zieleni oraz nasadzenia drzew w obszarach dotychczas niezadrzewionych, utworzenie	Urząd Miejski w Rzgowie	W celu zwiększenia udziału zieleni w przestrzeni publicznej prowadzono nasadzenia krzewów oraz kwiatów na terenie parku miejskiego w Rzgowie, a także na obszarach przyległych do innych obiektów użyteczności publicznej, w tym szkół, przedszkoli na terenie Gminy Rzgów.	-

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

wiejskich parków/skwerów rekreacji		Wykonywano również nasadzenia zastępcze w zamian za usuwane drzewa. W rezultacie nowe nasadzenia zwiększyły udział terenów zielonych, uatrakcyjniły obszary w pasach drogowych oraz obszary będące własnością Gminy Rzgów. Budowa placu zabaw dla dzieci w parku miejskim w Rzgowie.	
Zagrożenia poważnymi awariami			
Zakup Łodzi Ratowniczej dla OSP Kalino	OSP Kalino	Zadanie niezrealizowane	-
Zakup Lekkiego Samochodu Ratowniczo-Gaśniczego dla OSP Kalinko	OSP Kalino	Zadanie zrealizowane W 2019 r. wykonano zakup lekkich samochodów strażackich dla OSP Kalinko i OSP Guzów.	Łączny koszt: 495 400,00 zł
Zakup Lekkiego Samochodu Ratowniczo-Gaśniczego dla OSP Bronisin	OSP Bronisin	Zadanie zrealizowane W 2017 r. zrealizowano zakup samochodu bojowego dla OSP Bronisin.	Łączny koszt: 375 519,00 zł
Zakup Ciężkiego Samochodu Ratowniczo-Gaśniczego dla OSP Rzgów	OSP Rzgów	Zadanie zrealizowane W 2022 r. zrealizowano zadanie pn. „Dotacja na zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Rzgów”	Całkowita wartość inwestycji: 1 307 490,00 zł, w tym dotacja z gminy Rzgów: 807 490,00 zł
Zakup Samochodu Operacyjnego na potrzeby OSP	OSP	Zadanie zrealizowane W 2022 r. zrealizowano zadanie pn. „Dotacja na zakup lekkiego samochodu operacyjnego dla OSP w Kalinie”	Całkowita wartość inwestycji: 171 000,00 zł, w tym dotacja z gminy Rzgów: 90 000,00 zł
Adaptacja pomieszczenia w budynku OSP Rzgów dla potrzeb magazynu obrony cywilnej	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane w 2021r.	-
Edukacja ekologiczna i ochrona zdrowia			
Zapewnienie wsparcia gminy przez Doradców Energetycznych	Urząd Miejski w Rzgowie	W strukturach Urzędu Miejskiego w Rzgowie w latach 2022-2023 pracowały 2 osoby posiadające uprawnienia doradców energetycznych. Pracownicy	Kwota dofinansowania przyznana w 2022 r.

funkcjonujących w strukturach Urzędu dla mieszkańców ubogich energetycznie, którzy chcieliby pozyskać środki finansowe na wymianę bądź likwidację źródeł ciepła lub zmniejszenie energochłonności budynku (poprzez np. termomodernizację) z programów: np. „STOP SMOG”, „Czyste Powietrze”, oraz ulgi termomodernizacyjnej, a także przyszłych programów krajowych i lokalnych na rzecz gospodarki niskoemisyjnej poprzez: - prowadzenie akcji informacyjnych/szkoleń, oferowanie bezpłatnej pomocy przy składaniu wniosku i jego rozliczania, zaoferowanie możliwości przeprowadzenia inwestycji z udziałem gminy po uzyskaniu zgody właściciela/i na dysponowanie nieruchomością do realizacji przedsięwzięcia w ramach programu, - oferowanie bezpłatnych porad prawnych, bezpłatną pomoc w przeprowadzeniu audytu energetycznego, stworzenie gminnego systemu dotacji celowej na wymianę źródeł		udzielali informacji o dostępnych źródłach dofinansowania oraz obowiązujących regulacjach prawnych dotyczących ochrony powietrza. W rezultacie zwiększyła się świadomość mieszkańców Gminy Rzgów o skutkach zanieczyszczenia powietrza oraz o sposobach redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza. II edycja Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) w Gminie Rzgów zakończyła się 31.12.2019 r. Natomiast 30.03.2022 r. Rada Miejska w Rzgowie przyjęła uchwałę nr XLVI/462/2022 w sprawie przyjęcia zasad udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Rzgów na dofinansowanie do modernizacji systemów ogrzewania, ograniczającą emisję zanieczyszczeń w budynkach na terenie Gminy Rzgów. Zakończenie przyznawania dotacji celowej nastąpiło 30.11.2022 r. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego dnia 28.04.2022 r., poz. 2312. Celem dofinansowania było ograniczenie emisji zanieczyszczeń na terenie Gminy Rzgów, w szczególności pyłowych, z pieców kaflowych, kominków oraz niskowydajnych, nieekologicznych kotłów węglowych. Dotacja była udzielana na wymianę starych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych położonych na terenie Gminy Rzgów. Wymiana obejmowała likwidację starego źródła ciepła lub wszystkich starych źródeł ciepła i trwałe jego zastąpienie przez nowe źródło ciepła, tj.: kocioł węglowy spełniający parametry normy PN EN 303-5:2012 5 klasy i wymogi ekoprojektu. Liczba budynków, w których w 2022 r. w ramach gminnej dotacji celowej nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwo stałe zastąpiono kotłem węglowym klasy V wynosi 3. Gmina Rzgów 31.12.2020 r. podpisała porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację programu "Czyste Powietrze". Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Liczba budynków, w których w 2022 r. w ramach programu „Czyste Powietrze” nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwo stałe	przez Gminę Rzgów dla mieszkańców gminy na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła to 24 000 zł. Łączna kwota dotacji przyznanych przez NFOŚiGW dla mieszkańców Gminy Rzgów na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe oraz termomodernizację budynków wynosi 784 673,40 zł dla roku 2022 oraz 1 277 016 zł dla roku 2023. Pozostałe koszty po odliczeniu dotacji otrzymanej od NFOŚiGW pokryli mieszkańcy. Łączna kwota dotacji przyznanych przez NFOŚiGW dla mieszkańców Gminy Rzgów na montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych wynosi 43 000 zł w 2022 r. oraz 36 000 zł w 2023 r. Natomiast łączna kwota
--	--	--	---

ogrzewania i pomoc de minimis dla lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw		zastąpiono ogrzewaniem gazowym = 33; OZE (pompa ciepła) = 18; kotłem węglowym klasy V spełniającym wymagania ekoprojektu = 1; kotłem na pellet klasy V spełniającym wymagania ekoprojektu = 6; kotłem na biomasę = 0; ogrzewaniem elektrycznym = 0; ogrzewaniem olejowym = 0. Liczba budynków w których w 2022 r. w ramach programu Czyste Powietrze wykonano wymianę źródła ciepła bez termomodernizacji 54, wymianę źródła ciepła z termomodernizacją 4, termomodernizację bez wymiany źródeł ciepła = 8. Liczba budynków, w których w 2023 r. w ramach programu Czyste Powietrze nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwo stałe zastąpiono ogrzewaniem gazowym = 13; OZE (pompa ciepła) = 27; kotłem na pellet klasy V spełniającym wymagania ekoprojektu = 3; kotłem na biomasę = 0; ogrzewaniem elektrycznym = 0; ogrzewaniem olejowym = 0. Liczba budynków w których w 2023 r. w ramach programu Czyste Powietrze wykonano wymianę źródła ciepła bez termomodernizacji 36, wymianę źródła ciepła z termomodernizacją 8, termomodernizację bez wymiany źródeł ciepła = 28. Ponadto w ramach programu „Czyste Powietrze” mieszkańcy Gminy Rzgów zamontowali 7 mikroinstalacji fotowoltaicznych w 2022 r. oraz 6 mikroinstalacji fotowoltaicznych w 2023 r. Opis zadań realizowanych w ramach programu Czyste Powietrze (informacja WFOŚiGW w Łodzi): Zgodnie z informacją udzieloną przez WFOŚiGW w Łodzi, na przestrzeni lat 2020-2023 w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, na terenie Miasta i Gminy Rzgów, w 330 budynkach wymieniono nieefektywne źródło ciepła (kotły starej generacji) na niskoemisyjne (dotyczy budynków istniejących); w 372 budynkach zrealizowano prace mające na celu poprawę efektywności energetycznej. W wyniku realizacji opisanych działań nastąpiło ograniczenie zużycia energii końcowej o 6 221,80 MWh/rok i co za tym idzie, zmniejszenie emisji CO₂ o 2 803,72 Mg/rok.	dotacji przyznanych przez NFOŚiGW dla mieszkańców Gminy Rzgów na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe, termomodernizację budynków oraz montaż instalacji fotowoltaicznych wynosi 827 673,40 zł w 2022 r. oraz 1 313 015,79 zł w 2023 r. Pozostałe koszty po odliczeniu dotacji otrzymanej od NFOŚiGW pokryli mieszkańcy.
--	--	--	---

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Budowa przedszkola ze żłobkiem w Tadzinie	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie zrealizowane	2 000 000,00 zł
Prowadzenie edukacja ekologicznej w szkołach oraz podczas spotkań z mieszkańcami gminy	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie ciągłe – realizowane	
Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do informacji związanych m.in. z promocją postaw ekologicznych w formie ulotek, plakatów, broszur, artykułów prasowych itp.	Urząd Miejski w Rzgowie	Prowadzono edukację ekologiczną dla dzieci i dorosłych mającą na celu propagowanie działań chroniących powietrze, w tym stosowanie niskoemisyjnych źródeł ciepła oraz OZE. Organizowano akcje edukacyjne w trakcie których informowano mieszkańców Gminy Rzgów o zapisach uchwały antysmogowej, zagrożeniach wywołanych nieprawidłową eksploatacją instalacji do spalania paliw stałych, spalaniem niekwalifikowanych paliw i odpadów, zagrożeniach związanych z emisją czadu i powstawaniem smogu. Informowano również o prawidłowym sposobie palenia w piecach, prawidłowym postępowaniu z odpadami, korzyściach związanych ze stosowaniem odnawialnych źródeł energii, a także dofinansowaniach na wymianę pieców, termomodernizację budynków oraz montaż OZE, przyznawanych przez WFOŚiGW w Łodzi oraz NFOŚiGW. Liczba przeprowadzonych kampanii i akcji edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza: 7, w tym akcje edukacyjne dotyczące prawidłowego palenia w piecach, sposobów ograniczenia zanieczyszczenia powietrza oraz akcje reklamujące program Czyste powietrze. Informacja publiczna - ulotki informujące o zakazie spalania odpadów i szkodliwości spalania paliw niekwalifikowanych przesyłane do mieszkańców: liczba wysłanych pism 1000, ulotki reklamujące program „Czyste Powietrze” rozdawane mieszkańcom podczas pikników i innych wydarzeń na terenie Gminy Rzgów; plakaty reklamujące działania związane z ochroną środowiska rozwieszane w Urzędzie Miejskim oraz w innych budynkach użyteczności publicznej; artykuły w gazecie samorządowej; informacje umieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Rzgowie oraz na stronie internetowej Gminy Rzgów; rozmowy z mieszkańcami w zakresie zagospodarowania nieczystości ciekłych prowadzone w referacie ochrony środowiska. Utworzenie punktu dydaktycznego w Szkole Podstawowej im. Jana Długosza w Rzgowie. W punkcie tym znajdują się domki dla owadów, kompostownik,	96 000,00 zł (punkt dydaktyczny); 50 000 zł (koszt akcji edukacyjnych, w tym m.in. niezbędnych przedmiotów do prowadzenia konkursów edukacyjnych, nagród, materiałów edukacyjnych, karmników dla ptaków)

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

		strefa ogrodu uprawnego, służąca do przeprowadzania zajęć praktycznych, strefa roślin trawiastych i miododajnych, herbarium, strefa drzew i krzewów leśnych, zawierająca nasadzenia drzew liściastych i iglastych. Montaż karmników dla ptaków na terenie parku miejskiego w Rzgowie oraz boiskach znajdujących się przy szkołach i przedszkolach. Rezultatem wszystkich działań jest wzrost świadomości mieszkańców Gminy Rzgów na temat ochrony środowiska naturalnego i ekologii.	
Promocja wartości kulturowych w gminie poprzez doposażenie szlaków turystycznych, krajoznawczych o elementy małej architektury	Urząd Miejski w Rzgowie	Zadanie ciągłe – realizowane Budowa i przebudowa chodników, ścieżek pieszo-rowerowych, montaż koszy na odpady, ławek, stołów, oświetlenia w miejscach w których często przebywają mieszkańcy, w tym m.in. przy placach zabaw, świetlicach wiejskich, boiskach sportowych, skwerach.	b.d.

6. Wskaźniki realizacji zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” w latach 2022-2023

W poniższych tabelach odniesiono się do wskaźników opisujących stopień realizacji założonych zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030.

Tabela 18. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów

Wskaźniki	Źródło informacji o wskaźnikach	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość wg stanu na koniec 2023r.	Kierunek zmian wskaźnika	Opis zmiany wartości wskaźnika
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA						
Liczba substancji z przekroczeniami na terenie strefy łódzkiej	WIOŚ Łódź	4	0	3	pozytywny	Biorąc pod uwagę ochronę zdrowia i ludzi strefa łódzka zakwalifikowana została do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Biorąc pod uwagę ochronę zdrowia i ludzi, a także ochronę roślin przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu dlatego strefa uzyskała klasę D2. Poprawie uległ wskaźnik emisji pyłu zawieszonego PM10, który w roku 2023 uzyskał klasę A.
ZAGROŻENIA HAŁASEM						
Wartość przekroczeń wskaźnika LDWN	WIOŚ Łódź	b.d.	≤68	przekroczenia występują	pozytywny	GDDKiA deklaruje, że w miejscach gdzie pomiary wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku projektowane są dodatkowe zabezpieczenia (ekrany akustyczne). Aktualnie trwają prace przetargowe.
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE						
Utrzymanie natężenia pola elektromagnetycznego poniżej stanu dopuszczalnego	WIOŚ Łódź	0,5 [V/m]	<7 [V/m]	<0,8 [V/m]	pozytywny	Brak występowania przekroczeń dopuszczalnego natężenia promieniowania elektromagnetycznego.
GOSPODARKA WODAMI						
JCWP w stanie dobrym	WIOŚ Łódź RZGW Poznań, RZGW Warszawa	0	2	0	negatywny	Brak poprawy złego stanu JCWP.

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

JCWPd w stanie dobrym	WIOŚ Łódź RZGW Poznań, RZGW Warszawa	2	2	2	pozytywny	Dobry stan JCWPd.
OBSZAR INTERWENCJI – GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA						
Procent ludności korzystający z wodociągu	GZWiK Rzgów, GUS	99,19%	≥99,19%	99,2%	pozytywny	Wzrost wskaźnika ludności korzystającej z sieci wodociągowej.
Procent ludności korzystający z sieci kanalizacyjnej	GZWiK Rzgów, GUS	63,0%	>63,0%	63,1%	pozytywny	Wzrost wskaźnika ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej.
ZASOBY GEOLOGICZNE						
Ilość (%) podmiotów z branży wydobywczej z aktualnymi koncesjami na wydobycie kopalin	Starostwo Powiatowe, UMWŁ	100%	100%	100%	pozytywny	100% podmiotów z branży wydobywczej posiada koncesje na wydobycie kopalin.
GLEBY						
Liczba badań gleb wykorzystanych rolniczo	-	1	min. 1	0	negatywny	W latach 2022-2023 na terenie Gminy Rzgów nie prowadzono badań gleb wykorzystanych rolniczo. Ostatnie takie badania przeprowadzono w 2020 r.
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW						
Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	UM	32,89%	≤35%	22,13%	pozytywny	Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania zmniejszył się do 22,13% i jest dużo niższy od wskaźnika wymaganego – poniżej 35%.
Recykling i przygotowanie do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	UM	67,11	≥50%	78,71	pozytywny	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła został zwiększony do poziomu 78,71% i jest dużo wyższy od wskaźnika wymaganego – powyżej 50%.

*Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025
z perspektywą do roku 2030” za lata 2022-2023*

Recykling i przygotowanie do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	UM	56,80	≥70%	b.d.	b.d.	Za rok 2022 i za lata kolejne dla odpadów budowlanych i rozbiórkowych nie są wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami.
Masa wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia	Baza azbestowa	2 076 677 kg	wartość docelowa powinna być utrzymana na możliwie najniższym poziomie	1 987 807 kg	pozytywny	W latach 2022-2023 na terenie Gminy Rzgów łącznie usunięto 141 Mg azbestu.
ZASOBY PRZYRODNICZE						
Powierzchnia terenów zielonych	UM, GUS	22,69 ha	>22,69	24,26 ha	pozytywny	Wzrost powierzchni terenów zielonych
Wskaźnik lesistości	GUS	4,3 %	>4,3%	4,3 %	brak istotnych zmian	Wskaźnik lesistości pozostaje na tym samym poziomie.
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI						
Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii	WIOŚ Łódź	0	0	0	pozytywny	Brak zdarzeń o znamionach poważnej awarii.

Skróty: UM – Urząd Miejski w Rzgowie, UMWŁ – Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

7. Podsumowanie

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów” za lata 2022-2023 opracowany został jako realizacja wymogu wynikającego z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 54 ze zm.) nakładającego obowiązek sporządzania raportów z wykonania programów ochrony środowiska przez organ wykonawczy, który przedstawia się Radzie Miejskiej.

Raport został wykonany za okres od 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2023 r. zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stan środowiska przedstawiono w oparciu o dane Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych. Wiele wskaźników jakości środowiska nie jest monitorowanych rokrocznie i z tego powodu wynikała niemożność precyzyjnego określenia zmian. Działania zrealizowane przez gminę przedstawiono w oparciu o dane pozyskane z Urzędu Miejskiego w Rzgowie.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów cele, priorytety i zadania, realizowane w latach 2022-2023, były zgodne z kierunkami Polityki Ekologicznej Państwa – stanowiły przełożenie celów Polityki Ekologicznej Państwa na szczebel gminy. Wykonanie zadań przyjętego Programu w miarę jego realizacji stwarza niekiedy problemy, natury finansowej (trudność w pozyskaniu środków finansowych), jak i inne (np. zmieniające się potrzeby bieżące mieszkańców, czynniki zewnętrzne, zmiana ustawodawstwa). Znaczna część zadań zawartych w Programie wpisuje się w oczekiwania mieszkańców Gminy Rzgów dla których szczególnie ważne są kierunki działań których efekty są odczuwalne bezpośrednio – głównie zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego, poprawa jakości powietrza, poprawa jakości wody. Z analizy przyjętych w Programie zadań (realizowanych

w większości przez jednostki gminne oraz instytucje i podmioty gospodarcze z terenu gminy), wynika że:

1. Zostały zrealizowane (bądź są sukcesywnie na bieżąco realizowane) najważniejsze zadania programu w zakresie:

- ochrony przed hałasem,
- ograniczenia zanieczyszczenia powietrza,
- gospodarki odpadami,
- gospodarki wodno-ściekowej
- edukacji ekologicznej.

2. Zadania niezrealizowane stanowią znikomy odsetek w całości zadań planowanych na lata 2022-2023. Powodem braku realizacji niektórych zadań oraz częściowego wykonania niektórych zadań są:

- braki środków finansowych na realizację zadań w okresie raportowania,
- przesunięcie terminu realizacji całości lub części zadania na kolejne lata,
- zmiana priorytetów wykonawczych w realizacji zadań,
- zmiana wynikająca z bieżącej oceny sytuacji i potrzeb na terenie gminy.

Rozbieżności powstałe w związku z powyższym, nie są jednak kluczowe dla realizacji najważniejszych celów programu. Z uzyskanych informacji wynika, że realizacja głównych celów strategicznych programu zmierzających do poprawy jakości wszystkich komponentów środowiska w okresie raportowanym była prowadzona prawidłowo, przy wykorzystaniu całości dostępnych dla wykonawcy instrumentów prawnych i finansowych. Wykazane powyżej rozbieżności powinny być jednak uwzględnione przy opracowaniu nowego programu ochrony środowiska.

Analiza stanu środowiska na terenie Gminy Rzgów, analiza zrealizowanych w latach 2022-2023 zadań jak również analiza potrzeb gminy na najbliższe lata, pozwala podjąć wnioski, że w dalszym ciągu do najistotniejszych problemów na obszarze Gminy Rzgów w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć:

- zły ogólny stan jakości wód powierzchniowych,
- wzrastające zagrożenie hałasem komunikacyjnym (A1, S8, DK71, DK91, drogi powiatowe),

- utrzymującą się dysproporcję pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- lokalną emisję zanieczyszczeń z kotłowni indywidualnych,
- napływ emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z aglomeracji sąsiednich.

Urząd Miejski w Rzgowie realizował w latach 2022- 2023 zadania wyznaczone w programie jak również wszelkie zadania wynikające z ustawy Prawo Ochrony Środowiska i ustaw pokrewnych. W latach 2022-2023 realizowano zarówno zadania w ramach statutowego zakresu obowiązków i uprawnień wynikających z w/wym. aktów prawnych jak również sprawowano nadzór nad zadaniami finansowymi ze środków budżetowych gminnych, realizowanymi przez inne podmioty. W ramach dostępnych środków, którymi dysponowała gmina realizowano cały szereg zadań wymienionych szczegółowo w rozdz. 5 niniejszego raportu. Poszczególne zadania programu w latach 2022-2023 zostały zrealizowane w stopniu wynikającym z dostępnych środków na ochronę środowiska w gminie. Należy podkreślić fakt że nie odnotowano (badania GIOŚ) pogorszenia się stanu środowiska na terenie gminy w raportowanym okresie czasu. Na uwagę zasługuje szczególnie fakt znacznego zaangażowania i determinacji organów gminy w realizacji następujących rodzajów działań:

- przebudowa ulic, budowa ścieżek rowerowych, chodników,
- porządkowanie gospodarki odpadami poprzez kontynuację selektywnego zbierania odpadów,
- dążenie do uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej,
- udzielanie wsparcia mieszkańcom w wymianie kotłów c.o.,
- wsparcie dla mieszkańców przy usuwaniu wyrobów azbestowych,
- wspieranie montażu instalacji wykorzystujących energię odnawialną,
- dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie nie ma możliwości podłączenia się do zbiorczej sieci kanalizacyjnej,
- wspieranie organizacji społecznych w zakresie realizacji zadań ekologicznych,
- organizowanie akcji edukacyjnych w szkołach.

Na wykonanie zadań wydatkowano środki budżetu gminy, środki powiatu łódzkiego wschodniego, jak również pozyskano znaczne środki finansowe z zewnątrz (m.in. środki unijne – Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego, inne środki unijne, środki funduszy ochrony środowiska).

Przedstawione w niniejszym raporcie problemy w zakresie stanu jakości środowiska w gminie, wynikają z przyczyn niezależnych od realizacji programu ochrony środowiska. Analiza stanu środowiska wykazała, że przyjęte w programie kierunki interwencji i zadania ekologiczne są aktualne. Konsekwentna realizacja celów strategicznych i priorytetów ekologicznych, przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów, powinna stanowić podstawę dalszego planowania szczegółowych zadań (w tym szczególnie finansowych) związanych z ochroną środowiska w gminie. Pozwoli to w przyszłości na dalsze ograniczenie skali istniejących zagrożeń środowiska, głównie takich jak wzrastające zanieczyszczenie powietrza i wód powierzchniowych.

Reasumując: stan realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Rzgów” w latach 2022-2023 w ujęciu rzeczowym i finansowym jest na poziomie zaawansowanym, większość inwestycji została wykonana lub rozpoczęta, planowane zadania realizowane są na bieżąco. Realizacja „Programu...” przebiega prawidłowo, jego założenia są zgodne z osiąganymi rezultatami.

Uzasadnienie

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54, poz. 834, poz. 1089, poz. 1222), Burmistrz sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska, który przedstawia Radzie Miejskiej. Po przedstawieniu Raportu, dokument zostaje przekazany organowi wykonawczemu powiatu, tj. do Zarządu Powiatu.

Zakres niezbędnych informacji jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030”. W dokumencie tym przedstawione zostały postępy z realizacji każdego z zadań wytyczonych w Programie.

Niniejszy Raport weryfikuje i ocenia wykonanie celów wyznaczonych w Programie w odniesieniu do działań podjętych i zrealizowanych w latach 2022-2023.

Analizując wszystkie dane przytoczone w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rzgów na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” były one w okresie sprawozdawczym tj. w latach 2022-2023 systematycznie realizowane.